

Līvānu novada domes administratīvās komisijas darbs

4. lappusē

Preiļu novada domes administratīvās komisijas darbs

6. lappusē

Sievietes, apmeklējiet profilaktiskās apskates!

7. lappusē

Bruņoto spēku un Zemessardzes pārstāvji apmeklēja Preiļus

● Apmeklējot Zemessardzes vienības Latgalē, Nacionālo bruņoto spēku un Zemessardzes vadība 11. februārī iepazinās ar vienību uzdevumu izpildes gaitu, apmācību procesu, citiem dienesta organizācijas jautājumiem. Vizītes laikā Preiļos militārpersonas kopā ar pašvaldības pārstāvjiem pārrunāja līdzšinējās sadarbības jautājumus un iespējamo rīcību pavasara plūdu gadījumā.

Attēlā — (no kreisās) NBS komandiera biroja priekšiece Ruta Mūrniece, NBS komandieris Raimonds Graube, Zemessardzes komandieris Juris Zeibārts un 2. Zemessardzes novada komandieris Aivars Valeniks. Foto: L.Kirillova

Pagājušajā piektdienā, 11. februārī, Nacionālo bruņoto spēku (NBS) komandieris ģenerālmajors Raimonds Graube kopā ar Zemessardzes komandieri pulkvedi Juri Zeibārtu un pavadošajām personām apmeklēja Rēzeknē un Preiļos izvietotās Zemessardzes vienības — 2. Zemessardzes novada štābu, 32. kājnieku bataljonu un 35. nodrošinājuma bataljonu.

Vizītes laikā ģenerālmajors Raimonds Graube, pulkvedis Juris Zeibārts, kā arī NBS komandiera biroja priekšiece majore Ruta Mūrniece, 2. Zemessardzes novada komandieris pulkvežleitnants Aivars Valeniks un 35. nodrošinājuma bataljona komandieris Donāts Valainis Preiļu novada domē tikās ar novada domes priekšsēdētāju Aldi Adamoviču, izpilddirektoru Vladimiru Ivanovu un civilās aizsardzības speciālistu novadā Jāni Laizānu. Bruņoto spēku pārstāvjus interesēja pašvaldības un Zemessardzes

sadarbības jautājumi, tostarp notikusi sadarbība elektroenerģijas piegādes krīzes situācijā Ziemassvētku un Jaungada svētku laikā, kā arī sadarbība iespējamo pavasara plūdu briesmu un to seku novēršanas darbos.

Preiļu novada domes priekšsēdētājs Aldis Adamovičs atzina, ka novadam izveidojusies laba sadarbība ar Zemessardzes 35. nodrošinājuma bataljonu un Zemessardzi kopumā, gan nodrošinot sabiedrisko kārtību plašu novadā rīkoto pasākumu laikā, gan kritiskās situācijās, kad pašvaldībai nepieciešama palīdzība. Zemessardze atbalstījusi novadu, gādājot par vairāku sporta objektu labiekārtošanu, bet šogad, cerams, tiks pabeigti futbola laukuma ar mākslīgo segumu ierīkošanas darbi. Pašvaldības vadītājs atzina, ka nopietns pārbaudījums abpusējai sadarbībai bijis arī nesensais enerģētiskās krīzes laiks, kad zemessargi palīdzējuši ar tehniku.

Saruna skāra arī civilās aizsardzības jautājumus, to, cik gatava pašvaldība ir pavasara palīem un kādi ir pārdzīvotās

elektroenerģijas krīzes secinājumi. Preiļu novada domes pārstāvji atzina, ka jūtama atrautība starp reālo situāciju un likumos noteikto rīcību krīzes apstākļos. Piemēram, pašvaldība daudz līdzekļu iztērēja, tīrot ceļus un veicot darbus, kas patiesībā bija citu institūciju kompetencē, taču valsts līdzekļus negrasās kompensēt. Nedz Ministru kabinetā, nedz Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijā pagaidām nav izdarīti nekādi secinājumi, lai līdzīgas situācijas neatkārtotos.

NBS komandieris Raimonds Graube noslēgumā informēja arī par patīkamām vēstīm attiecībā par 2. Zemessardzes novada 35. nodrošinājuma bataljona nākotni. Jau šogad sāksies darbs, lai Preiļos, kas ir reģiona ģeogrāfiskais centrs, atbilstu reģionālo Zemessardzes autotransporta remontu bāzi, kam jau atvēlēta daļa nepieciešamā finansējuma. Otra šāda reģionālā bāze tiks veidota Kuldīgā.

L.Kirillova

UZMANĪBU!

Abonējiet "Novadnieku" modernizētajās "Latvijas Pasta" pasta nodaļās līdz 22. februārim, pārējās pasta nodaļās, pie pastniekiem un redakcijā Brīvības ielā 14, Preiļos, līdz 17. februārim. **NENOKAVĒJIET!**

ZIŅAS

Valsts policija aicina vidusskolēnus piedalīties projektā «Jaunieši pret narkotikām»

No 24. līdz 26. februārim Ikšķiles novadā risināsies Valsts policijas rīkotās simulācijas — stratēģijas spēles par narkotiku apkarošanas tēmu projekta «Jaunieši pret narkotikām» ietvaros.

Kā informē Valsts policijas preses un sabiedrisko attiecību biroja vecākā inspektore un projekta vadītāja Zane Maskaļonoka, projekta īstenošanu atbalstījusi un finansē Eiropas Komisija. Ceļa, naktsmitņu un ēdināšanas izdevumus jauniešiem segs organizatori. Līdz 16. februārim uz e-pasta adresi webmaster@vp.gov.lv tiek gaidīti komandu pieteikumi (piecu vidusskolēnu sastāvā plus pavadošais skolotājs). Papildus informācija pieejama mājaslapā www.sargi-sevi.lv. Konkursa kārtībā, izvērtējot pieteikuma anketas, tiks izvēlētas septiņas komandas, kuras piedalīsies reģiona spēlēs. Tādas spēles jau notikušas Vidzemes un Kurzemes reģiona spēlēs.

Simulācijas — stratēģijas spēles ir iespēja iesties kādas no septiņu institūciju — policija, robežsardze, skola, pašvaldība, slimnīca, žurnālists, NVO — pārstāvja lomā, izprast darbības specifiku un iespējas, kopīgiem spēkiem rast risinājumu situācijai, kas saistīta ar narkotiku ierobežošanu un apkarošanu. Tā ir iespēja mācīties stratēģiski domāt. Katrai komandai ar padomu un atbalstu darboties palīdzēs eksperts, kurš ikdienā strādā konkrētajā jomā.

Rīgas ārsti konsultēja 60 Aglonas novada bērnus

Mobilā veselības aprūpes centra dakteru ierašanās Aglonā bija ļoti gaidīta. Iespēju izmantot bezmaksas konsultācijas 9. februārī izmantoja 60 novada pagastos dzīvojošie bērni un viņu vecāki, informē Aglonas novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Zane Ločmele.

Jau informējām, ka Bērnu klīniskās universitātes slimnīcas mediķu bezmaksas konsultācijas Latvijas lauku reģionos kļuvas iespējamas, pateicoties Mobilā veselības aprūpes centra darbības uzsākšanai pagājušā gada rudenī. Pirmā Mobilā veselības centra vizīte bija Līvānos, bet šī gada 9. februārī — arī Aglonā. Tādā veidā kļūst pieejamāki medicīniskie pakalpojumi ģimenēm ar bērniem un regulāru primāro medicīnisko pārbaudžu nodrošināšana. Z.Ločmele uzsver, ka vecākiem tā ir iespēja ietaupīt finanšu līdzekļus un saņemt pakalpojumus tuvāk mājām.

Gan speciālists bērnu neirologs, gan acu ārsts katrs vienas dienas laikā pieņēma 30 bērnus, kuri jau laikus bija pierakstīti rindā, sniedza nepieciešamās konsultācijas un vajadzības gadījumā nozīmēja arī ārstēšanu.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Slimnīca vēl vakarā izliek uz ielas invalīdu

Kāds otrās grupas invalīds ar kustību traucējumiem Jānis paudis sašutumu par Gaiļezera slimnīcas personāla attieksmi, liekot viņam pēc pirmās palīdzības saņemšanas vēl vakara stundā atstāt slimnīcu. Pacients tobrīd nezināja, kā lai nokļūst mājās bez naudas, tāpēc šādu personāla attieksmi nodēvējis par necilvēcīgu, informēja „Tautas balsis”. Pacients bijis tik satraucies par došanos mājās, ka pat neesot apjautājies, kādu veselības problēmu ārsti viņam konstatējuši un kādi medikamenti viņam turpmāk būtu jālieto. Slimnīcā Jānim esot arī norādīts, ka pie viņiem maz vietu un, kā viņš turp ticis, tā lai arī tiek projām. Izskanēja ieteikums iet uz mikroautobusu. „Uzskatu par necilvēcīgu tādu rīcību pret otru cilvēku, vienlauga vai viņš būtu invalīds, latvietis, krievs vai amerikānis,” secināja Jānis. Tā kā Jānim līdzīji bijusi vien bankas karte un nebija skaidras naudas, viņš nolēmis lūgt palīdzību kādam pazīstamam taksometra vadītājam. Tas aizvedis kungu līdz bankomātam. Pēc starpgadījuma Jāni visvairāk sāpinoši „Gaiļezera” personāla attieksme, jo viņam neesot sniegts atbalsts šīs situācijas atrisināšanai.

Valsts vecākiem liek atmaksāt izmaksātos pabalstus

Valsts Sociālās apdrošināšanas aģentūra (VSAA) prasa atmaksāt vecākiem izmaksātos pabalstus, tomēr atzīst, ka datorprogramma vecāku pabalstus aprēķinājusi atbilstoši likumam. Tikmēr pabalstus saņēmušie vecāki ir neizpratnē, kādēļ atbilstoši likumam aprēķinātie pabalsti jāatmaksā un viņus vēl publiski sauc par krāpniekiem, vēsta portāls „Pietiek.com”. Nepareizi aprēķinātos pabalstus VSAA darbinieki pamanīja, tikai manuāli pārbaudot datus. Vecākus, kuri izmantoja likuma normu, kas paredzēja iespēju turpināt saņemt pilnu pabalstu un strādāt, vien dažas dienas mēnesī norīkojot bērnu kopšanas atvaļinājumu, Labklājības ministrija (LM) nosaukusi par manipulatoriem un shēmatājiem un liek atdot pārmaksāto naudu valsts budžetā. Tagad LM uzdots precizēt likumu „Par valsts pensiju un valsts pabalstu izmaksu laika periodā no 2009. līdz 2012. gadam”, lai strādājošiem vecākiem nebūtu iespēju izmantot likuma robu, kas viņiem ļāva saņemt pilnu vecāku pabalstu, neskatoties uz to, ka likumā strādājošiem vecākiem paredzēta vien puse pabalsta. Lai gan VSAA nespēj paskaidrot, kā tad isti izpaudusies „manipulēšana un shēmošana”, paziņojums, ka pabalstus rēķinošā datorprogramma darbojas atbilstoši likumam, faktiski nozīmē, ka tie izmaksāti likumīgi un VSAA nav tiesību saņemt pabalstus prasīt atpakaļ, norāda portāls. Par pēdējiem 6 mēnešiem VSAA ir identificējusi 193 šādu pabalstu saņēmējus. Vienā mēnesī VSAA izmaksā ap 11 tūkst. vecāku pabalstu, portālam skaidroja VSAA pārstāve Edīte Olupe.

10,5% bezdarbnieku ir pirmspensijas vecumā

No 162 463 bezdarbniekiem, kas bija reģistrēti Nodarbinātības valsts aģentūrā (NVA) 2010. gada 31. decembrī, 10,5% ir pirmspensijas vecumā, informēja NVA Informācijas nodaļa. Kopējais pirmspensijas vecuma bezdarbnieku skaits, salīdzinot ar datiem 2009. gada 31. decembrī, ir nedaudz sarucis — par 287 cilvēkiem, bet ir samazinājies arī kopējais bezdarbnieku skaits, tāpēc pirmspensijas vecuma bezdarbnieku īpatsvars, salīdzinot ar 2009. gada 31. decembra datiem, ir pieaudzis par 0,8%. Pirmspensijas vecumā ir vairāk bezdarbnieces sievietes nekā vīrieši, pērn decembrī darbu meklējušas 9475 pirmspensijas vecuma sievietes un 7634 vīrieši. Kopumā vislielākais ir ilgstošu bezdarbnieku īpatsvars — 37,8%, salīdzinoši liels ir arī jauniešu bezdarbnieku vecumā no 15 līdz 24 gadiem īpatsvars — 14,3%, trešajā vietā seko pirmspensijas vecuma bezdarbnieki.

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs — SIA «NOVADNIEKS REDAKCIJA».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 65307056, mob. tel. 29410288 (redaktorei),

65307057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

65307058, 65307059 (žurnālistiem). Fakss 65307057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauc uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales drukas» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī
(otrdien, piektdien).

Patiesība nav diēta, tā ir garšvielas.

K.Morlijs

Dombrovska vadītajai valdībai aprit 100 dienas

10. februārī apritēja Valda Dombrovska vadītā Ministru kabineta pirmās 100 darba dienas. Dombrovska otro valdību Saeimā apstiprināja 2010. gada 3. novembrī.

Kā ziņots, Dombrovska valdību veido partiju apvienība „Vienotība” (JL, PS, SCP) un Zaļo un zemnieku savienība (ZZS), kurām kopā Saeimā ir 55 balsis. Dombrovska vadīja arī iepriekšējo valdību, par kuras vadītāju viņš tika apstiprināts 2009. gada 12. martā.

Dombrovska valdība ir 35. Ministru kabinets neatkarīgās Latvijas Republikas laikā. Līdz 1940. gadam kopumā bijušas 19 valdības, astoņas no tām vadījis Kārlis Ulmanis. Laikā no 1990. gada Latvijā bijušas 16 valdības, no kurām trīs vadīja Andris Šķēle (TP), bet divas Ivars Godmanis (LPP/LC) un Aigars Kalvītis (TP). Nu savu otro valdību vada arī Dombrovska.

Līdz šim visilgāk izpildvaras vadītāja amatā izdevies nostrādāt Godmanim — no 1990. gada 7. maija līdz 1993. gada 3. augustam, kā arī no 2007. gada 20. decembra līdz 2009. gada 20. februārim. 1991. gada augustā pēc puča tika reorganizēta toreizējā Ministru Padome, izveidojot Ministru kabinetu.

Otrs ilglaicīgākais valdības vadītājs bijis Kalvītis, kurš savu amatu saglabāja arī pēc Saeimas vēlēšanām. Valdības vadītāja posteni viņš bija vairāk nekā 1000 dienu. Kalvītis valdību vadīja no 2004. gada 2. decembra līdz 2007. gada 5. decembrim, kad paziņoja par demisiju.

Visīsāko laiku pēc Latvijas neatkarības atjaunošanas nostrādāja Šķēles otrreiz veidotā valdība — no 1997. gada 13. februāra līdz 6. augustam.

Kā vērtējat Dombrovska valdības paveikto?

Atbild politologs Filips Rajevskis: „Izdarīta ir viena lieta, bet tā pati pa pusei — valsts budžets, kas it kā ir pieņemts, taču jau uzreiz bija zināms, ka tas jāgroza par 50 miljoniem. Paši kreditori budžetu isti nepieņem kā kvalitatīvu produktu, kas atbilstu tam, ko solīja programmās. Īpaši tas attiecas uz „Vienotību”, kura solīja sadarboties ar kreditoriem.

Otra lieta — par budžeta veidošanu pirms vēlēšanām sacīja, ka nodokļu palielināšana ir tikai viena opcija, bet galvariantā izrādījās, ka tā bija vienīgā. Valdība atkal grib pacelt nodokļus, lai gan ir skaidrs, ka ar šādām metodēm

2012. gadā strādāt nevarēs. Arī šis solījums vēlētājiem nav turēts, jo neizskatās, ka ir izskatītas citas versijas, kā tikai nodokļu palielināšana. Tāpēc nedomāju, ka valdības darbu varētu vērtēt augstu.

Nedomāju, ka tas ir atslābums. Viņi jau labi saprot — ja nekonsolidēs 50 miljonus, no Starptautiskā valūtas fonda vienkārši nebūs līdzekļu, un skaidrs, ka tādā gadījumā aizņemties starptautiskajā tirgū, lai pārfinansētos, arī nevarēs tik vienkārši. Tā drīzāk ir Dombrovska un „Jaunā laika” cilvēku nespēja adaptēties no tā, ka viņi ilgu laiku valdīja kā mazākuma valdība, līdz ar to viņiem bija diezgan lielas atlaides. Šobrīd viņi psiholoģiski nespēj pieņemt to, ka ir stabila vairākuma valdība un sabiedrības prasības ir pavisam citas.

Gaidas ir stipri augstākas nekā pret pirmo Dombrovska, kurš tika atrauts no Eiropas un, īsti pašam negribot, iebāzts par premjeru. Bet tagadējais Dombrovska ir cits — viņš ir vinnējis vēlēšanas kā lideris „Vienotībai”, un līdz ar to sabiedrība gaida, ka viņš tiešām izdarīs to, ko solījis. Labi, smagas reformas, bet tas, kas vedīs visu uz pareizo pusi. Šobrīd ir tikai viens — nodokļi, nodokļi, nodokļi, nodokļi...”

“Latvijas valsts meži”, ziedojot miljonus, atbalsta ar ZZS saistītos

Apkopojot datus par aizvadīto gadu, redzams, ka valsts uzņēmumi ziedojumus izdalījuši piecarpus miljonus latu (5 554 820 Ls). Visvairāk — trīssarpus miljonus (3 688 597 Ls) devusi akciju sabiedrība “Latvijas valsts meži”, ziņo TV3 raidījums “Nekā personīga” (NP).

Katru maksājumu virs 1000 latiem ar parakstu apstiprina zemkopības un finanšu ministri. Bet kontrole ir formāla — finanšu ministrs var iebilst tikai klāja likuma pārkāpuma gadījumā. Tas nozīmē — ja valsts uzņēmums nolemj kādu naudas lūdzēju pabalstīt, naudu saņemt nav problēmu.

Visvairāk iedalīts Olimpiskajai komitejai

Lielākā summa — 1,2 miljoni — piešķirta Olimpiskajai komitejai, lai gatavotos Londonas un Soču olimpiskajām spēlēm. Bet atbalstītas arī bagātnieku izklaides — naudu, piemēram, saņēmusi auto rallija komanda, kurā brauc Liepājas mēra znots miljonārs Raimonds Kisiels.

Nauda dota arī savienības premjera kandidāta Aivara Lemberga vadītajai pilsētai — atbalstīta popgrupa “Jūras akmeņi”, kuras vadītāja bijusi nerimstoša Lemberga tiesas sēžu apmeklētāja. Organizācijas “Ventspils olimpiskā cerība” un “Ventspils jauniešu futbola klubs” katra saņēmusi 100 tūkstošus latu. Abu organizāciju vadītājs ir Jurijs Bepalovs — Lembergam pietuvināts cilvēks un uzņēmuma “Ventamonjaks” padomes priekšsēdētājs.

NP: naudu saņēmuši ar politiku saistīti cilvēki

Analizējot šos sarakstus, redzams, ka ar ziedojumu palīdzību tiek atbalgoti arī politiķi, kas nesen kļuvuši par “zaļo zemnieku” biedriem un atbalstītājiem, norāda “Nekā personīga”: tā pie “Latvijas valsts mežu” naudas ticis Saeimas deputāts Jānis Klauz. Pirms Saeimas vēlēšanām viņš pameta Tautas partiju un jaunajā sasaukumā iekļuva no Zaļās partijas. Nu 60 tūkstošus saņēmusi Klauža pārstāvētā sociāli politiskās attīstības biedrība “Līvāni”.

Jānis Klauz, Saeimas deputāts ZZS: “Es jau neko jaunu arī neizgudrošu. Ja ir kaut kāda strukturālā piederība pie kaut kādiem politiskajiem spēkiem, tad acimredzot atspoguļojas, kā kādreiz zemkopības ministrs teica — bija laiks, kad prioritāte bija Valmiera un Cēsis. Nu tagad ir Līvāni, Ventspils, Liepāja. Un kas tur sliktā?”

Kandavas mērs Rolands Bārenis pagājušajā gadā pēc konflikta ar Pilsonisko savienību iestājās ZZS. Nu 35 tūkstoši ziedoti biedrībai “Motoparks Kandava”, kas atbalstot vietējo motosportu. Organizācija, kas dibināta īsi pirms ziedojuma saņemšanas, reģistrēta Kandavas mēra Rolanda Bāreņa privātmājas adresē. Mērs apliecina, ka biedrība palīdz trenēties arī viņa dēlam.

Ziedo Kalviša padomnieka sievas vadītajam sporta klubam “Princis”

Nedaudz dāsnāk atalgots bijušā premjera Aigara Kalviša padomnieks iekšlietu jautājumos Raimonds Lazdiņš. 50 tūkstošus saņēmis viņa sievas vadītais sporta klubs PRINCIS, kurā kā vienīgie dalībnieki minēti abi Lazdiņu bērni. Kā liecina Latvijas Tenisa savienības dati — Artūrs Lazdiņš U-14 vecuma grupā ir labākais spēlētājs, bet U-18 grupā Signe Lazdiņa rangā ir ceturta. Sporta klubs ir reģistrēts daudzdzīvokļu namā Vienības gatvē Rīgā, bet Lazdiņi trenēties kortos Jelgavā.

Lazdiņš ironiski pateicas par TV interesi par tenisu

Pašam Raimondam Lazdiņam nav bijušas izteiktas politiskās simpātijas pret kādu konkrētu partiju, bet viņš ir pamanījies nokļūt tuvu ietekmīgām amatpersonām. Par padomnieku strādājis iekšlietu ministriem Marekam Segliņam un Dzintaram Jaundžeikaram. Bet ar Lazdiņa līdzdalību tapušie skandalozie grozījumi drošības likumos izraisīja vēl nebijušu Valsts prezidentes sašutumu un ārkārtas referendumu. Kad Šlesers vadīja satiksmes nozari, Lazdiņš nokļuva Rīgas lidostā kā padomnieks drošības jautājumos. Mainījās politiskā vadība, pie teikšanas nāca ZZS tuvais Arnis Luhste. Viņš solīja atlaist visus liekēžus — padomniekus. Tomēr Lazdiņš lidostā palika. Raimonds Lazdiņš patlaban atrodas atvaļinājumā un telefoniski neko stāstīt nevēlējās, bet izziņas veidā izteica pateicību “Latvijas valsts mežiem” un raidījumam “Nekā personīga” par izrādīto interesi par jauniešu sasniegumiem tenisā.

Savukārt viens no naudas devējiem — AS “Latvijas valsts meži” valdes loceklis Kārlis Boldiševics no žurnālista jautājumiem izvairījās.

Lappusi sagatavoja T.Elste

Andris Vilks: valdības 100 darba dienas bija produktīvas

Pagājušajā nedēļā otrajai Valda Dombrovska vadītajai valdībai apritēja 100 dienas kopš tās apstiprināšanas Saeimā 2010. gada 3. novembrī. Finanšu ministrs Andris Vilks kā svarīgākos paveiktos darbus savas darbības pirmajos mēnešos atzīmē izstrādāto 2011. gada valsts budžetu, kura deficīts plānots zem 6 procenti no IKP, līdzsvarotas ekonomikas izaugsmes nodrošināšanu, kā arī pārmērīga valsts budžeta deficīta samazināšanu.

“Pirmās valdības simts dienas ir bijušas ļoti intensīva un rūpīga darba piepildītas, jo ļoti īsā laikā bija jāizstrādā gada budžets. Jāatzīmē, ka par tā būtiskākajiem principiem mums izdevās vienoties arī ar Latvijas Pašvaldību savienību. Šis vienoties apliecina, ka budžets ir sagatavots Latvijas sabiedrības interesēs. Patlaban ir ļoti svarīgi panākt vienotanos par papildu nepieciešamo konsolidāciju, lai pilnībā pabeigtu darbu pie gada budžeta,” norāda finanšu ministrs Andris Vilks.

Šajā īsajā darba laikā valdība spēja panākt, ka budžetā tika

iestrādāts progresivitātes princips nodokļu politikas izmaiņās, kas nodrošina virzību uz lielāka sociālā taisnīguma principa ieviešanu. Iedzīvotāju ienākuma nodokļa likme tika samazināta par vienu procentu līdz 25 procentiem, bet sociālo iemaksu likme pieauga par diviem procentiem līdz 35,09 procentiem. Papildus tam tika palielināts neapliekamais minimums no 35 līdz 45 latiem, tika palielināts arī atvieglojums par apgādībā esošajiem no 63 līdz 70 latiem, kā arī minimālā alga tika palielināta no 180 līdz 200 latiem.

Šā gada valsts budžetā 1,167 miljardi latu ir paredzēti Eiropas Savienības un citu ārvalstu finanšu palīdzības programmu un projektu īstenošanai. Tas ir vēsturiski lielākais līdz šim valsts budžeta izdevumos iekļautais atbilstības izdevumu apjoms, kas ir jāizmanto maksimāli efektīvi kā papildu resurss valsts ekonomiskās attīstības un izaugsmes veicināšanai.

Pēc valsts budžeta apstiprināšanas Saeimā starptautiskā reitingu aģentūra “Standard & Poor’s” paaugstināja Latvijas kredītreitingu par vienu pakāpi no BB uz BB+, saglabājot stabilu

kredītreitinga nākotnes novērtējumu. Tāpat Japānas reitingu aģentūra “Rating and Investment Information, Inc.” uzlaboja Latvijas kredītreitinga nākotnes vērtējumu par divām pakāpēm no negatīva uz pozitīvu, saglabājot stabilu kredītreitingu iepriekšējā līmenī (BB+). “Lai sagaidītu pārējo kredītreitingu aģentūru novērtējumu, valdībai nekavējoties ir jāvienojas par turpmākiem pasākumiem budžeta konsolidācijai un strukturālo reformu īstenošanai,” skaidro A. Vilks.

Valsts kredītreitinga uzlabošanas noteica tādi faktori kā valdības īstenotās reformas, veiktie fiskālās konsolidācijas pasākumi, valsts makroekonomisko rādītāju un konkurētspējas uzlabošanās. Valsts kredītreitinga uzlabojums raksturo valsts reputācijas atjaunošanos starptautiskajos kapitāla tirgos un nodrošina valdībai lētāku un brīvāku pieeju finanšu resursiem, kas nepieciešami valsts budžeta izpildei un valsts parāda pārfinansēšanai, kā arī veicina privātā sektora – uzņēmēju un komercbanku – iespējas piesaistīt ārvalstu finanšu investīcijas.

Šajā laikā Finanšu ministrija (FM) ir pārskatījusi iepirkumu procedūras. Pārskatot publisko

iepirkumu likumu, tika noteikts pienākums pasūtītājiem nodrošināt brīvu un tiešu elektronisko pieeju iepirkuma procedūras dokumentiem un visiem papildu nepieciešamajiem dokumentiem, nosakot arī tiesības saīsināt piedāvājumu iesniegšanas termiņu par piecām dienām. Tādējādi komersantiem ir nodrošināta ātra, ērta bezmaksas piekļuve iepirkuma procedūru dokumentiem un vienlaikus samazināts administratīvais slogs saistībā ar dokumentu kopēšanu un izsniegšanu.

Tāpat ministrija ir ieguldījusi ievērojumu darbu ēnu ekonomikas apkaršanā, lai mazinātu uzņēmējiem administratīvo slogu, kā arī stiprinātu kontrolējošo iestāžu kapacitāti. 2011. gadā viena no valdības prioritātēm ir ēnu ekonomikas apkarošana, tāpēc šobrīd tiek turpināts darbs pie uzticamāko uzņēmēju saraksta (“baltā saraksta”) veidošanas pasākumiem, kā arī atbildīgās iestādes pastiprināti realizē pasākumus, kas mazina nelegālās ekonomikas īpatsvaru.

Šis darba periods bija produktīvs arī Valsts ieņēmumu dienestam (VID), jo VID administrētie valsts pamatbudžeta ieņēmumi

(bez iedzīvotāju ienākuma nodokļa un dabas resursu nodokļa, kuru ieņēmumi tiek sadalīti starp valsts pamatbudžetu un pašvaldību budžetiem) bija iekasēti virs plānotā. Piemēram, 2010. gada ceturtajā ceturksnī tika iekasēts vairāk par 40,4 miljoniem latu jeb 4,6 procenti no plānotā, bet šī gada janvārī budžeta ieņēmumu plāns ir pārpildīts par 13,5 procentiem jeb 37,5 miljoniem latu no plānotā apjoma.

Turpinot jau iesākto darbu, FM svarīgākie uzdevumi 2011. gadam ir fiskālās politikas ilgtspējas stiprināšana, lai nepieļautu 2012. gada valsts budžeta deficītu virs 3 procentiem, kā arī nodrošinātu virzību uz vidēja termiņa budžeta ieviešanu. Ministrija turpinās rūpīgu darbu pie ēnu ekonomikas apkaršanas plāna konsekventas īstenošanas, nodrošinot nozīmīgu valsts budžeta ienākumu pieaugumu.

Tāpat ir svarīgi nodrošināt ES fondu efektīvāku izmantošanu, nodrošinot šo līdzekļu ieguldījumu valsts ekonomikas attīstībā, kā arī novērst neefektīvu un nesavlaicīgu līdzekļu apguvi. Ministrija arī turpinās strukturālo reformu īstenošanu publiskajā sektorā.

Kā Valda Dombrovska valdības pirmās simts dienas vērtē Līvānu un Preiļu novadu uzņēmēji?

Valsts turas, pateicoties iedzīvotāju sīkstumam

SIA «Čiekurīni» valdes loceklis EDGARS USĀNS:

— Uz šādu finanšu ministra lielišanos skatos visai skeptiski, tāpat kā uz premjera Valda Dombrovska vadītās valdības 100 dienu veikumu kopumā. Nezinu, kā reitingu noteic tie ārzemju eksperti, bet Latvijas iedzīvotāju acīs valsts un valdības reitings ir zems. Uzņēmumiem ir pieaugusi nodokļu nasta. Jaunais gads arī iedzīvotājiem atnāca ar lielāku sociālo nodokļu slogu, un tas, ka tika paaugstināta minimālā alga, neko nenozīmē, jo gala rezultātā strādājošo maciņu papildinājums ir visai minimāls. Eksporta tirgu regulē pasaules un Eiropas valstis, un Latvijā tur neko nevar grozīt, nedz arī lepoties ar kādiem panākumiem. Uzņēmumiem darbošanās kļūst aizvien sarežģītāka. Piemēram, lai mēs varētu piedalīties meža iepirkuma konkursā, radīti noteikumi, ka uzņēmumā strādājošo algām jāsamazinās 70 procenti no nozarē strādājošo algām. Noteikums apstiprināts rudenī, bet vērā tiek ņemtas visa pērnā gada algas. Kā mēs šos 70 procentus varam nodrošināt?

Latvija pašlaik turas, tikai pateicoties iedzīvotāju sīkstumam, nevis valdības realizētajai politikai.

Dzīvo pasakā un mūs nesaprot

SIA «Dūdari E» valdes loceklis, struktūrvienības «Galdniecība Liepas» vadītājs DAINIS KALVĀNS:

— Kā var stāstīt par kaut kādiem 100 dienās gūtiem panākumiem valsts attīstībā, ja tas viss ir nepatiesība! Valdība dzīvo Rīgā, dzīvo pašu izdomātā pasakā un nezina, kas notiek citviet, ārpus galvaspilsētas. Uzņēmumi izjūt tikai nodokļu sloga palielināšanos. Ražošana valstī ir dziļā purvā. Tagad valdība lielās ar to, ka radītas labākas iespējas piesaistīt ārvalstu

finanšu investīcijas. Ko tas dod mūsu uzņēmumam? Pirms pāris gadiem, kad vajadzēja iegādāties jaunas iekārtas, pie ārvalstu investīcijām nevarējām tikt klāt, bija daudz nepārvaramu šķēršļu. Atmetām tam ar roku, paņēmām bankā kredītu un sapirkām darbam vajadzīgās iekārtas. Tagad kredīta nasta ir liela.

Nav ko lielīties arī ar ēnu ekonomikas apkaršanu, jo uzņēmumi nospieši uz ceļiem un tiem jāmeklē dažādi aplinkus manevrī, lai spētu izdzīvot. Neesam vienīgie, kas atbrīvojuši strādniekus no darba, bet, ja ir pasūtījums, uz dažām dienām uzaicinām darbā un samaksājam skaidrā. Pēc šādiem maniem vārdiem atbrauks no nodokļu inspekcijas? Lai brauc. Visa dokumentācija kārtībā. Valstī esošā sistēma piespiež šādi rīkoties. Vakardien rītā LNT raidījumā Aivars Lembergs labi pateica, kas notiek valstī, kad pie varas esošie atkal paaugstina algas, bet tajā pašā laikā jāatrod 50 miljoni latu, ko ietaupīt. Kaut arī es pats savulaik balsoju par «zaļzēmiem» un reizē par «Vienotības» komandu, tad tagad man ir liels rūgtums par šo valdību. Visa sistēma, kas pastāv Latvijas ekonomikā, ražošanā ir vērstā uz to, lai pēc iespējas sadārdzinātu Latvijā ražotās preces. No Polijas importēts skapis veikalā maksā ap 100 latiem, mūsu uzņēmumā izgatavots tāds pats skapis, ja darbosimies oficiāli, izpildot visas iespējamās prasības, kas izvirzītas ražotājiem, maksās 500 latus. Kā interesēs Latvijas ražotāji tiek nospieši uz ceļiem? Par kādu konkurētspēju te var būt runa?

Diemžēl reālā situācija ir savādāka

SIA «Pie torņa» valdes locekle INĀRA INDRIKOVA:

— Ikdienu rāda ko citu, cilvēki dzīvo aizvien sliktāk. Tas ļoti labi redzams mūsu uzņēmuma veikalos. Iedzīvotāju pirkspēja katastrofāli kritās. Cilvēki dzīvo bailēs zaudēt darbu, baidās par to, ka viņiem samazi-

nās ienākumi. Kaut arī minimālā darba alga it kā ir paaugstināta, budžeta iestādēs strādājošajiem aizvien pastāv reāli draudi par algu samazināšanu. Arī privātās struktūrās nodarbinātajiem nav garantijas par rītdienu, par to, vai viņiem būs darbs. Bet par to, kādu iespaidu šogad ieviestie jaunie nodokļi atstāj uz darbinieku maciņiem, pat nerunāsim.

Tāpat arī par ēnu ekonomikas apkaršanu. Veikalos strauji samazinājies cigarešu apgrozījums, bet mūsu pircēji nekautrējas atklāti atzities, ka pērk valstī nelegāli ievestās cigaretes. Tādējādi uz katru paciņu viņi ietaupa vismaz 1,20 latus. No rīta iegriežas veikalā un uz trijiem nopērk vienu paciņu cigarešu, tajā pašā laikā atklāti pasakot, ka līdz dienas beigām pietūks, bet vakarā nopirks lētākas — nelegālas.

Par kādiem atvieglojumiem investīciju piešķiršanā var būt runa? Es no pieredzes zinu, ka ārvalstu investori nekad nepiešķirs investīcijas pārtikas tirdzniecības uzņēmumiem Latvijā. Tāpēc, kā viņi ir ieinteresēti, lai Latvijā ienāktu ārvalstu pārtikas veikalu ķēdes. Tāpat, kā tas bija, piemēram, ar cukura ražošanas iznīcināšanu.

Cilvēkus pārņēmusi neticība. Darbinieki atklāti pasaka, ka labprāt gribētu atteikties no oficiālas samaksas, no kuras tiek ieturēti nodokļi, bet šo naudu labāk saņemtu aploksnēs. Viņi netic, ka no iemaksātajiem nodokļiem būs atkarīga kādreiz — pēc 10 - 15 - 20 gadiem — saņemamā vecuma pensija. Tāpēc, ka pašreizējie pensionāri arī kādreiz maksāja nodokļus, cerot uz labu pensiju, bet kas notiek Latvijā ar pensijām, to mēs labi redzam. Arī pašlaik valdība grasās pensijas «apcirt». Tad kāpēc lai pašreiz strādājošie maksātu nodokļus it kā savam pensiju fondam, ja nav pārliecības, ka šo naudu kādreiz varēs saņemt? Man patika Aivara Lemberga vakarītā televīzijā teiktais, ka valstī jāiemācās saskaitīt ieņēmumus un izdevumus.

Viņi izspieduši drusku vairāk, bet cik ilgi to varēs turpināt?

SIA «Arka Preiļi» valdes priekšsēdētājs ĀRLIJS VUCĀNS:

— It kā jau skaisti skan, — iekasēts vairāk nodokļu, bet mūsu uzņēmumam tas nozīmēja, ka janvārī nodokļos nācās samaksāt par 1000 latiem vairāk. Lai šo summu savāktu, decembrī bijām spiesti skolās palielināt maksu par ēdināšanu. Bet ar to rezerves arī izsmeltas. Nezinu, kur ņemsim finansējumu turpmāk, lai tiktu galā ar nodokļa maksājumiem. Agrozījums, salīdzinot kaut vai ar pērnā gada decembri, ir stipri krities, cilvēkiem maksāspēja — zema. Nodokļus valsts iekasēja, valdība priecājas, bet par kādu cenu? Man arī jāsāk rēķināt, vai turpmāk nodarbināt tikpat daudz darbinieku kā līdz šim, vai arī viņu skaitu samazināt?

Ēnu ekonomikas apkaršanā kaut kādas darbības varbūt arī jūtamas, bet pagaidām vēl pārāk maz. Kontrabandisti nopelna ļoti daudz, tas attiecas arī uz cigarešu tirdzniecību. Atklāti sakot, man, kā uzņēmuma īpašniekam cigarešu tirdzniecība pat nav izdevīga, jo valsts atļautais uzdevums, ko var uzlikt veikala īpašnieks, ir ļoti mazs. Veikalnieki ar tām neko nevar nopelnīt, kaut arī cigarešu cena ir ļoti liela, salīdzinot ar nelegālo tirdzniecību.

Runājot par projektiem un investīcijām, cenšamies iztikt ar saviem resursiem, jo te var ātri nonākt lielās nepatikšanās. Pašlaik šādām lietām ir riskants laiks. Cilvēku pirkspēja zema, ienākumus nevar prognozēt, bet, ar svešām investīcijām naudām rīkojoties, šādā situācijā pastāv risks zaudēt savu biznesu.

Nekādu spīdošu vērtējumu par valdības simts pirmajām dienām nevaru dot. Viņi izspieduši no mums drusku vairāk, bet cik ilgi to varēs turpināt?

Visvairāk administratīvo protokolu — par nepilngadīgo klaiņošanu naktīs un pasu nozaudēšanu

Līvānu novada domes administratīvā komisija strādā septiņu cilvēku sastāvā. Administratīvās komisijas priekšsēdētājs ir Līvānu novada domes deputāts Ašots Mamikonjans, sekretāre — Līvānu novada dzimtsarakstu nodaļas inspektore Velga Švirkste. Komisijā darbojas novada juriskonsultante Karina Borisoņa, pensionāre Veneranda Caune, sabiedriskais zivju inspektors Viktors Piļščiņovs, Rožupes veselības punkta vadītāja Marija Vaivode, SIA «Līvānu dzīvokļu un komunālā saimniecība» darbiniece Ārija Zalāne.

Par Līvānu novada administratīvās komisijas veikumu «Novadnieku» informēja Velga Švirkste.

2010. gadā administratīvā komisija izskatīja 146 administratīvo pārkāpumu protokolus. 135 gadījumos pieņemts lēmums vaininiekus administratīvi sodīt. Pieņemti divi lēmumi par audziņoša rakstura piespiedu līdzekļu piemērošanu nepilngadīgām personām. Savukārt deviņos gadījumos nolemts izbeigt lietvedību sakarā ar to, ka netika konstatēti administratīvā pārkāpuma sastāvs. Vienā no gadījumiem pamats lēmumam par lietvedības izbeigšanu bija tas, ka persona līdz administratīvā pārkāpuma brīdim nebija sasniegusi vecumu, no kura iestājas administratīvā atbildība, tas ir, — 14 gadus. Otrā gadījumā protokolā norādīts administratīvais pārkāpums neatbilda protokolā norādītajam Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa pantam. Savukārt pārējos gadījumos, izskatot lietas, personu darbības netika konstatēti administratīvā pārkāpuma sastāvs. Tas nozīmē, ka personas nebija veikušas tādas darbības, par

kurām tās saskaņā ar likumu varētu administratīvi sodīt.

57 vainīgajām personām tika izteikts brīdinājums, 78 gadījumos piemērots naudas sods. Minimālais naudas sods bija viens lats, maksimālais — 50 lati.

2010. gadā administratīvā komisija izskatīja 49 administratīvā pārkāpuma protokolus par tādiem pārkāpumiem, kas paredzēti Līvānu novada domes saistošajos noteikumos nr. 19 «Par sabiedrisko kārtību Līvānu novadā». Tas attiecas uz nepilngadīgu jauniešu (līdz 18 gadiem) atrašanos uz ielas bez vecāku vai personu, kas realizē vecāku varu, pavadības laikā no pulksten 23.00 līdz 06.00.

Izdarīto administratīvo pārkāpumu skaita ziņā otrajā vietā 2010. gadā bija administratīvās pārkāpums, kas paredzēts Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 187. panta otrajā daļā, tas ir, — par nolaidīgu pasē glabāšanu, kuras rezultātā pase pazaudēta. Par šādu pārkāpumu sodītas 42 personas.

Skaita ziņā nākamais ir Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 186. panta otrajā daļā noteiktais administratīvais pārkāpums — par dzīvošanu bez deklarētas dzīvesvietas Latvijas teritorijā — (14 pārkāpumi) un 201. pantā — par Latvijas valsts karoga nepacēlšanu Saeimas, Ministru kabineta noteiktajās dienās — 13 protokoli.

Pagājušajā gadā personas sauktas pie administratīvās atbildības vēl par šādiem pārkāpumiem: par alkoholisko dzērienu vai citu apreibinošu vielu lietošanu vai atrašanos to ietekmē, ja pārkāpumu izdarījis nepilngadīgais (trīs protokoli); par emocionālu vardarbību pret bērnu (trīs protokoli); par tišu pasē bojāšanu (trīs protokoli); par dzīvnieku turēšanas, labturības, izmantošanas un pārvadāšanas

prasību pārkāpšanu (divi protokoli); par bērna aprūpes pienākumu nepildīšanu (divi protokoli); par bērna aprūpes pienākumu nepildīšanu, ja tā rezultātā bērns vecumā līdz 16 gadiem izdarījis sīko huligānismu vai atradies dzērūmā (divi protokoli); par cietsirdīgu izturēšanos pret dzīvniekiem (viens protokols); par ceļa zīmju vai citu ceļu satiksmes organizācijas tehnisko līdzekļu patvaļīgu noņemšanu (viens protokols); par patvarību, tas ir, kādas darbības izdarīšanu patvaļīgi, apejot likumā noteikto kārtību, ja šī patvarība nav saistīta ar ievērojama zaudējuma nodarīšanu (viens protokols).

Diviem pusaudžiem, pamatojoties uz likuma «Par audziņoša rakstura piespiedu līdzekļu piemērošanu bērniem» tika piemērots audziņoša rakstura piespiedu līdzeklis — noteikts uzvedības ierobežojums.

Pārkāpti arī vairāki Līvānu novada domes saistošo noteikumu «Par sabiedrisko kārtību Līvānu novadā» punkti. Par mūzikas atskaņošanu vai trokšņu radošu darbību veikšanu pēc pulksten 23.00 vakarā līdz pulksten 07.00 rītā dzīvokļos izskatīti pieci administratīvā pārkāpuma protokoli. Par suņu izvešanu pastaigā bez uzpurņa un kakla siksnas — izskatīti divi protokoli, par tirdzniecību publiskās vietās bez pašvaldības noteiktās nodevas maksas — viens, par ielas piegružošanu ar sīkiem sadzīves atkritumiem — viens, par auto-transporta novietošanu uz zālāja — viens administratīvā pārkāpuma protokols.

Administratīvās komisijas sēdes notiek vidēji divas reizes mēnesī. Sēdes ir atklātas, izņemot tās, kurās tiek lemts par audziņoša rakstura piespiedu līdzekļu piemērošanu bērniem. Saskaņā ar likumu «Par audziņoša rakstura piespiedu līdzekļu piemērošanu bērniem» šādas sēdes ir

slēgtas, un tajās piedalās bērns, viens no viņa vecākiem (aizbildnis) vai bāriņtiesas pārstāvis, bērnu tiesību aizsardzības institūcijas speciālists un policijas inspektors. Administratīvā komisija, ja nepieciešams, uz sēdi var uzaicināt bāriņtiesas, izglītības iestādes, sociālās palīdzības iestādes vai ārstsniecības iestādes pārstāvi un uzklaustīt viņa viedokli par piemērojamo audziņoša rakstura piespiedu līdzekli.

Velga Švirkste atgādināja, ka šī gada janvārī stājās spēkā jaunie Līvānu novada domes saistošie noteikumi «Par sabiedrisko kārtību Līvānu novadā». Salīdzinot ar iepriekšējiem, tajos klāt nākuši jauni noteikumu punkti, kā arī mainīts soda apmērs un veids. Personas, kuras dzīvo, uzturas vai darbojas Līvānu novada administratīvajā teritorijā, turpmāk varēs saukt pie administratīvās atbildības arī par to, ja netiek nodrošināta piekļūšana iekšējiem komunikācijas tīkliem avārijas darbu veikšanai dzīvokļos, pagrabtelpās un tamlīdzīgi, kā arī minēto iekārtu kontrolei un rādījumu noņemšanai, par sēdēšanu sabiedriskās vietās uz atpūtas soliņu atzvēlnēm un uz ielu brauktuves norobežojošām konstrukcijām, kā arī par staigāšanu, stāvēšanu uz atpūtas soliņiem vai gulēšanu uz tiem, par mājdzīvnieku vešanu pastaigā bērnu rotaļu laukumos, sporta laukumos un izklaidēs vietās, un citiem pārkāpumiem.

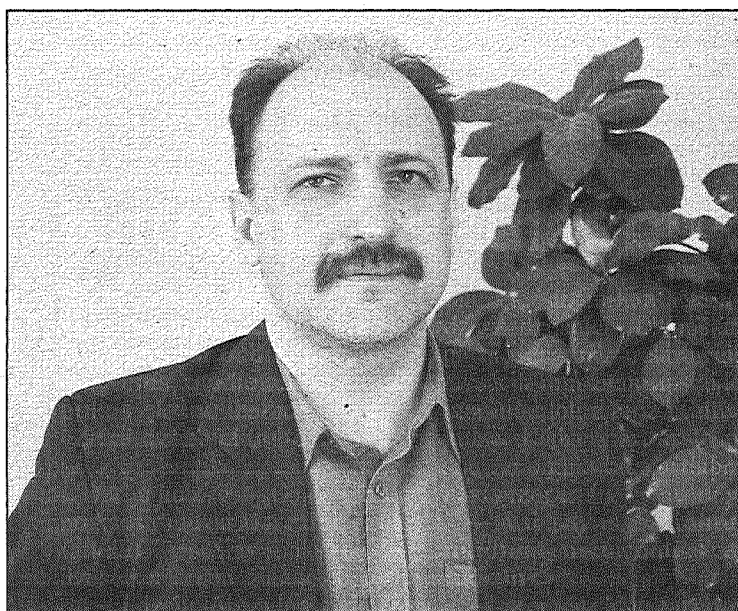
Īpaši jāpievērš nepilngadīgo un viņu vecāku uzmanība saistošo noteikumu 23. punktam, kurā noteikts, ka nepilngadīgās personas vecumā līdz 16 gadiem laikā no pulksten 22.00 līdz 06.00 un nepilngadīgās personas vecumā no 16 līdz 18 gadiem laikā no 24.00 līdz 06.00 nedrīkst atrasties uz ielas un citās sabiedriskās vietās bez vecāku vai personu, kas realizē vecāku varu, pavadības.

Kalnu velobraucēju klubs — ekstrēmu izjūtu cienītājiem

Janvārī trešo dzimšanas dienu atzīmēja sportisku un azartisku domubiedru grupiņa, kas apvienojusies biedrībā «Veloklubs Līvāni».

Biedrības valdes priekšsēdētājs Dainis Skrūzmanis «Novadniekam» pastāstīja, ka par dzimšanas dienu uzskatāms 2008. gada 8. janvāris, kad četri līvānieši ar vienādu vaļasprieku — kalnu velobraukšanu — sanāca kopā un nolēma nodibināt oficiālu biedrību, kurā apvienot arī pārējos, kas vēlas nodarboties ar velosportu, kā arī dot ieguldījumu riteņbraukšanas attīstībai Līvānos un Latgales reģionā. Biedrība oficiāli reģistrēta, tai ir sabiedriskā labuma organizācijas statuss, līdz ar to sponsori, kas tai ziedo naudu, saņem likumā noteiktās ienākumu nodokļu atlaides, biedrība maksā arī PVN.

Riteņbraukšanai Līvānos ir savas tradīcijas, pašvaldība veic smīgi realizējusi projektus, kuru ietvaros velosporta cienītājiem sagatavotas īpašas trases, ierīkota velonoma, velobraucēji var izmantot nesen uzbūvētā aktīvā tūrisma centra pakalpojumus. Iedzīvotājus, kas ikdienā mēdz pārvietoties ar velosipēdiem, iepriecina ērtais, apgaismotais veloceliņš, kas no pilsētas robežām ved līdz Jaunsilavām. Līvānos

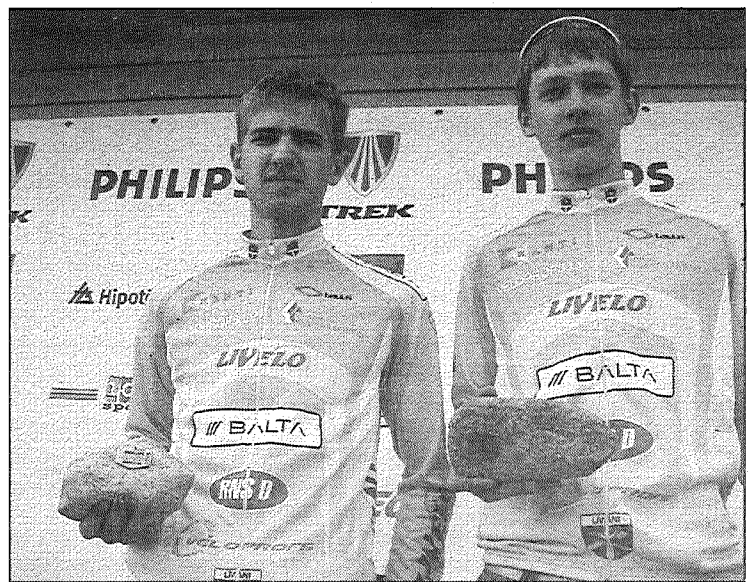

● Līvānu velokluba valdes priekšsēdētājs Dainis Skrūzmanis uzsvēra, — veloklubs atvērts jauniem dalībniekiem, iniciatīvam un sadarbībai. Foto: A.Šņepsts

notiek arī neparasta akcija, kad ar velosipēdiem tiek veidota garākā iela Latvijā. Bet «Veloklubs Līvāni» darbības raksturs atšķiras — biedrībā apvienojusies ekstrēmu izjūtu cienītāji, kam patīk adrenalīns lielākās devās — kalnu velobraucēji. Un arī veloklubs tapis tāpēc, lai būtu ērtāka piedalīšanās kalnu velobraukšanas sacensībās, kā arī pašiem tādas organizēt Līvānos. Pašlaik veloklubā darbojas 17

dalībnieki — gan no Līvāniem, gan Preiļiem, Jēkabpils, gan arī citām vietām.

Klubiņa biedru kopā sanāksnāi bez maksas atvēlēta telpa Līvānu inženiertehnoloģiju un inovāciju centrā, kur var rīkot apspriedes vai citus pasākumus. Taču visbiežāk viņi, protams, uz velosipēdiem sastopami brīvā dabā. Pašlaik sagatavots un Lauku atbalsta dienestā iesniegts projekts par sabiedriskā centra

● Jaunie kalnu velobraukšanas sporta entuziasti Daniels Skrūzmanis un Emīls Dreijers no daudzām sacensībām atgriežas ar godalgām.

iekārtošanu. Ja projekts tiks atbalstīts, tad veloklubs tiks pie savām telpām, kur arī citiem interesentiem būs iespēja iepazīties ar velokluba darbību. Un tas nebūt vēl nav viss, kas paredzēts projektā. Dainis cer, ka izdosies iekārtot arī modernu velodarbniecu, kurā ikviens iedzīvotājs bez maksas varēs salabot savu velosipēdu, kā arī lūgt speciālistu konsultācijas, ko sniegs klubiņa

dalībnieki. Projekts pirmo kārtu jau izturējis, tāpēc ir cerība, ka arī gala rezultāts būs pozitīvs. Iznākums būs zināms jūnija sākumā, un līdz rudenim ir cerība tikt pie šādām telpām. Vieta jau nolūkota — novada domes ēkas pagrabstāvā. Telpas nodotas ilgtermiņa nomā par simbolisku samaksu. Par projekta līdzekļiem tās paredzēts renovēt.

Turpinājums 11. lappusē.

Lappusi sagatavoja L.Rancāne

“NOVADNIEKS” PREIĻU NOVADA PRIEKUĻU PAMATSKOLĀ

Dzīvo ar optimismu

Preiļu novada Saunas pagasts viens no retajiem, kurā pastāv un sekmīgi darbojas divas pamatskolas – Priekuļos – Priekuļu pamatskola un Smeļeros – Salas pamatskola. Vēl ne visai senā pagātnē arī dažā labā citā kādreizējā Preiļu rajona pagastā darbojās pa divām skolām. Piemēram, — Rušonas pagastā, kur tagad palikusi Rušonas pamatskola, bet Gailišu pamatskola slēgta. Citi pagasti: Rožkalnu pagasts Vārkavas novadā, Aizkalnes pagasts Preiļu novadā vispār palikuši bez savām skolām. Cik ilgi lemts pastāvēt divām skolām Saunas pagastā? Tomēr, apmeklējot Priekuļu pamatskolu, redzams, ka nolemtība nav jūtama. Mācību iestādes teritorija un telpas ir saņēmas, labi uzturētas, un skolas vizuālais tēls atbilst tās funkcijām – kvalitatīvi mācīt un audzināt jauno cilvēku.

Priekuļu pamatskolas direktore **Ruta Rožāne**, lūgta pastāstīt par skolas ikdienu, par audzēkņiem, par labiem darbiem šajā mācību gadā, atklāja, ka par savu mācību iestādi to dēvē 50 skolēni. Vēl astoņi dažāda vecuma mažuļi apmeklē pirmsskolas izglītības grupu. Skaitliski lielākā ir 9. klase, kurā mācās 11 audzēkņi, bet, piemēram, 4. klasē ir tikai divi skolēni un tā apvienota ar 3. klasi. Arī 1. un 2. klasē ir apvienotas, tāpat kā 5. un 6. klasē. Gan piektklasnieki, gan sestklasnieki ir pa pieciem. 6. klases skolēnus direktore uzteic kā ļoti zinātkārus un uz mācībām čaklus bērnus, tāpēc, piemēram, dabaszinību stundas viņiem notiek atsevišķi, vieniem pašiem. Skolotāji gan par to papildus netiekot maksāts. Sestklasnieki uz stundām mēdzot ierasties pat ar savām grāmatām un apjautājoties skolotājam, — varbūt viņai tādu nemaz nav, varbūt gribot izlasīt. Attiecīgi arī sekmes šajā klasē labas.

Priekuļu pamatskolas skolēni regulāri ik gadus piedalās mācību priekšmetu olimpiādēs un gūst labus rezultātus. Šajā mācību gadā atzinīgu vērtējumu latviešu valodas olimpiādē saņēmusi astotklasniece Ērika Griboņika. Vairākas citas olimpiādes vēl priekšā. Panākumus regulāri gūst zīmēšanas un mājturības skolotājas Anitas Puncules audzēkņi, viņi tiek pat uz olimpiādžu trešo kārtu Rīgā. Ar ļoti labiem rezultātiem jaunrades konkursos un latviešu valodas un literatūras olimpiādēs piedalās Diānas Bravackas audzēkņi. To pašu var teikt par mūzikas skolotājas Anitas Fedotovas audzēkņiem.

Skolēni regulāri piedalās makulatūras vākšanas konkursā, ko organizē “Zaļā josta”. Šogad jau sakrāta vairāk nekā pusotra tonna. 6. klases skolniece Laura Voitiņa savākusi 300 kilogramus. Bērni apstājā vietējo iedzīvotāju mājās, lūdzot atdot nederīgu papīrus. Pērn, kad skolas vadība bija apsolījusi nelielas naudas balvas, entuziasma gan bijis vairāk. Apmainā par savāko makulatūru organizatori dāvina jaunu papīru. Pērn saņemtas piecas pakas, kas tika atdotas zīmēšanai pirmsskolas grupiņai. Šogad papīrs apsolīts makulatūras vākšanas pirmo vietu ieguvējiem.

Bērniem patīkot piedalīties kādā pasākumā pēc savas iniciatīvas, nevis tāpēc, ka tā gribējis skolotājs. Pērn 7. un 8. klase pieņēmusi “Zelta Zivtiņas” čempionātos, bērni guvuši labus panākumus un nopelnījuši ne tikai individuālās dāvanas, bet arī piecas futbola bumbas skolai. Šī gada astotklasnieki pārsteiguši ar to, ka paši pieteikušies akciju sabiedrības “Latvenergo” rīkotajā konkursā “eXperiments”. Direktore, kas viņiem māca fiziku, nostādīta fakta priekšā, lūdzot būt par konsultanti.

Priekuļu pamatskolas ēka sākta būvēt 1937. gadā, pabeigta un atklāta 1938. gadā. Pēc līdzīga projekta pagājušā gadsimta trīsdesmitajos gados tapušas arī vairākas citas skolas tuvākā un tālākā Preiļu un Livānu apkārtnē. Kopš tā laika arī tiek uzskaitīts Priekuļu skolas kopējais gadu skaits, kaut arī pirms tam zemnieku mājās pastāvējušas skolas un notikusi bērnu izglītība. Nereti mēdz jautāt, kāpēc apdzīvota vieta ir Priekuļi, bet skola — Priekuļu, stāsta direktore, kas šeit strādā jau 28. gadu. Viņa tādās reizēs atbildot, ka kopš

pirmās pastāvēšanas dienas dots nosaukums — Priekuļu skola.

Ļoti daudzi skolas absolventi savu dzīvi saistījuši ar pedagoga profesiju. Kur dzīves ceļš katru aizvedis, tas vislabāk redzams salidojumos, kas tiek rīkoti reizi piecos gados, kad skola atzīmē apaļu vai “pusapaļu” gadskārtu. Nākamajai kopā sanākšanas reizei vajadzētu būt 2013. gadā. Ja vēl pastāvēsim, — ar dažādu noteic direktore. Nevar izlikties neredzam aizvien sarūkošo skolēnu skaitu. Pavasarī skolu pametīs 11 deviņklasnieki, bet mācības 1. klasē uzsāks tikai viens. Ikviens skolas pedagogs un darbinieks apzinās bēdīgo reālo situāciju, taču neļaujas pesimismam, lai tas neradītu negatīvu iespaidu uz mācību procesu vai ārpusklasses nodarbībām. Skolā strādā 16 pedagogi. Tikai dažiem ir pilna slodze. No valsts budžeta piešķirtā nauda uz vienu pilnu likmi septembra sākumā bija 280 latu, bet otrā pusgada sākumā — vairs tikai 260 latu. Cik skolotājs var nopelnīt, ja viņam nesānāk pilna likme? Tāpēc priecājos par tiem pedagogiem, kas ir atraduši otru darbu, saka direktore. Deviņi skolotāji strādā divās darbavietās.

Visilgāk Priekuļu pamatskolā nostrādājusi matemātikas skolotāja Veronika Bogotā. Viņa regulāri sagatavo audzēkņus olimpiādēm, un nereti tiek gūtas godalgotas vietas. Pedagoģe vietējā sabiedrībā populāra arī kā skaistu puķu audzētāja, dāliju kolekcijas īpašniece. Viņa aktīvi vada pagasta sabiedrisko centru “Nianse”, gatavo projektus, saņem tiem finansējumu. Centra darbībai atvēlēta viena telpa skolā. Ar projekta starpniecību tai sagādātas mēbeles, un telpu dažādām ārpusklasses vārdzībām var izmantot arī skolēni. Klubīnā iesaistījušās arī citas skolotājas. Ar “Nianse” starpniecību pie skolas iekārtots rotaļu laukums, ierīkota skaista puķu dobe, atjaunots futbola laukums. Skolā ik rudenī telpas tiek izdaiļotas ar Veronikas dālijām, savukārt jaunāko klašu skolēni, dodoties pārgājienos, ikreiz var apskatīt puķu dārzu skolotājas mājās. Pavasarī, puķu stādāmā laikā, viņa dāsni dāvina dāliju gumus kolēģiem.

Par skolas telpu, kā arī apkārtnes zaļo rotu rūpējas bioloģijas skolotāja Anita Podziņa. Direktorei šajā sakarībā pēdējā laikā gan radušies rūgti atzinumi, — pie skolas neko iestādīt nevar, jo — lai cik nepatīkami izskanētu šis vārds — košumaugu stādi tiek nozagti. Kādreiz izrakti un aiznesti 9. klases dāvinātie rožu stādi. Tāpat kādā naktī aizceļojuši skolas nopirktie skujeņi. Kā kuriozu Ruta Rožāne stāsta, ka reiz, savā darba kabinetā strādājot pie atvērta loga, dzirdējusi garāmejošu tautiņu sarunu, — nu, redz, šogad pie skolas nav nekā, ko paņemt. Samtenes vien...

Arī tās tiekot paretinātas. Tāpēc pavasarī pieņemts iestādīt biežākas rindas, lai pēc vietējo garnadžu apciemojumiem kas paliktu arī pašiem.

Arī direktorei patīk puķes. Īpaši ar tām aizraujoties viņas dzīvesbiedrs, kam vistuvākās esot rozes. Pavasaros dodoties uz tirgiem ar konkrētu nodomu, kādas šķirnes vēl jāpērk. Bet vasarā ik pa laikam pārsteidzot Rutu, aicinot uz dārzu aplūkot kādu no jauna uzziēdēju rozi. Černobiļā sabojāto veselību neatgūt, bet skaistie ziedi kopējam rada gandarījumu.

● Par to, lai pirmsskolas izglītības grupas bērniem Eduardam, Oskaram un Kristīnai laiks ritētu interesanti un radoši, rūpējas skolotāja Anita Rubene (no kreisās) un palīdz Inga Ragauša (trešā no kreisās).

● Priekuļu pamatskolas deviņklasnieki, izņemot vienu, ko bija pievarējis vīruss, kopā ar skolas direktori Rutu Rožāni. Foto: A.Šņepsts

Pie puķumilēm pieskaitāma arī skolotāja Albīne Pauniņa, viņa, tāpat kā Anita un Veronika, ik gadus piedalās pagasta sakoptības konkursos.

Lielai daļai no skolotājiem lauku mājās ir arī savas saimniecības, viņi tur slaucamas govīs, pārdod pienu vai arī ar pašražotiem piena produktiem nodrošina savu ģimeni.

Direktores pavadībā aplūkojam skolas telpas, izstaigājam gaitenīkus, kabinetus, kuros notiek stundas. Skolā var lepoties ar jauniem logiem. Tie ir nevis no plastmasas, bet no koka, līdz ar to telpās svaigs gaiss, silts, mājīgs izskats. Tos, tāpat kā skaistas, dabīga koka, durvis visām telpām, izgatavojis amatnieks Andris Čačs. Moderni un gaumīgi noformēts otrā stāva gaitenis. Tā krāsu izvēle bijusi Anitas Puncules ziņā, bet darbu tehnisko izpildījumu, izmantojot jauno tehnoloģiju, teicami veicis remontstrādnieks Andris Kessa. Pie sienām istu mākslinieku darbi, ko savulaik skolai dāvinājis agrofirma “Turība” iepriekšējais vadītājs Romualds Kavinskis, kas kādreiz šajā skolā strādājis par direktoru.

Paveicies arī ar simtlatniekiem, kas strādā skolā. Piemēram, simtlatu stipendiāte Inga Raugauša, kas norikota par palīdzību pirmsskolas grupā, pēc pašas iniciatīvas noadījusi pirkstīnlelītes, un nu vesels plaukts ar dažnedažādiem pašgatavotiem zvēriņiem tā vien mudina parotāties ar tiem. Viņa pašuvusi arī lielus auduma burtus, kam iekšā miksts pildījums. Bērniem viegli iegaumēt šādus burtus, ar ko var spēlēties. Pat pašas trīsgadīgā meitiņa, kas arī apmeklē šo grupiņu, jau pazīst vairākus burtus. Pirmsskolas grupiņas telpās ir gan savs leļļu teātris, gan daudz rotaļlietu, gan materiāli mācībām.

Iepazīstināšanu ar 9. klasi savās rokās ņem klases vecākā Santa Dronga. Skolas absolvēšanai gatavojas Vasilijis Fedotovs, Kristīne Grīga, Ainārs Bekmanis, Zane Rubene, Jana Poplavska, Armands Pas-

tars, Liene Pastare, Andrejs Šindarjovs, Aivars Rožāns, Jānis Ivbulis, un Santa Dronga. Esam ļoti draudzīgi, mācāmies labi. Padodas latviešu valoda, matemātika, sports. Gatavojoties eksāmeniem, izmantojam skolotāju konsultācijas, pildām iepriekšējo gadu eksāmenu darbus, stāsta Santa. Meitene labus vārdus velta katram no saviem klasesbiedriem, atklāj, ka liela daļa no skolēniem mācības vēlas turpināt Preiļu Valsts ģimnāzijā. Bet visvairāk labu vārdu skolēni velta savai audzinātājai Diānai Bravackai.

Pašlaik 9. klases audzēkņi gatavo klases vakaru. Tāds sarīkojums Priekuļu pamatskolā notiek izsenis, laicīgi pirms eksāmenu un izlaiduma laika. Pašu spēkiem tiek sagatavots koncerts, kura ilgums, neatkarīgi no tā, vai izlaiduma klasē ir septiņi vai 11 skolēni, ilgst vismaz pusotru stundu. Pēc tam notiek balle. Uz klases vakaru tiek aicināti vecāki un pārējie ģimenes locekļi, draugi, skolotāji, vietējie iedzīvotāji. Šogad klases vakars ar nosaukumu “TV tiešraide: Devītais vilnis” notiks 19. februārī.

Skolā darbojas meiteņu vokālais ansamblis, matemātikas, vizuālās mākslas, lietiskās jaunrades, moderno deju, zēnu darbmācības pulciņi.

Saulaina, bezrūpīga bērnība, labas telpas, ziņoši pedagogi, arī pa kādai draiskulībai un blēņai, — kur nu bez tām, garšīgas pusdienas ēdnicā un tamlīdzīgi, — kā katrā skolā. Un tomēr nobeigumā gribas pievērst katra labas gribas cilvēka uzmanību kādai lielai šīs skolas rūpei. Jaukai, skaistai, smaidīgai meitenei ļoti nepieciešama finansiālā palīdzība, lai izietu kārtējo rehabilitācijas kursu, lai atgūtu veselību pēc pārslimotā encefalīta. Ģimene meitas ārstēšanā ir ieguldījusi daudz līdzekļu, bet ar to ir par maz. Ikviens, kurš var palīdzēt šai ģimenei, tiek lūgts sazināties ar skolu, kur saņems plašāku informāciju (tāl. 65329886).

L.Rancāne

Darbs administratīvajā komisijā prasa nervus un pacietību

Par to, kādi bijuši biežākie pārkāpumi, ko nācies izskatīt administratīvajā komisijā, „Novadniekam” pastāstīja komisijas priekšsēdētājs Vladimirs Ivanovs un sekretāre Svetlana Kurmeļova.

Ik gadu izskata simtiem lietu

Pašreizējā administratīvā komisija darbojas kopš pašvaldību vēlēšanām 2009. gadā. Bez jau minētā komisijas priekšsēdētāja un sekretāres komisijā vēl darbojas Aija Leščanova, Dzintra Šmukste un Jāzeps Bogotais. Reizi mēnesī, tas ir, ik trešajā otrdienā pulksten 14.00 notiek sēdes. 2010. gadā komisija izskatījusi 155 lietas par visdažādākajiem novada pašvaldības saistošo noteikumu pārkāpumiem, kā arī Administratīvo pārkāpumu kodeksa neievērošanu.

«Mūsu uzdevums ir pieņemt lēmumus administratīvo pārkāpumu lietās, pamatojoties uz sastādītajiem protokoliem,» teic V.Ivanovs. «Pašlaik gan notiek polemika, bet pilnīgi iespējams, ka jau ar nākamo gadu lielāko daļu mūsu pienākumu pārņems valsts, pašvaldību administratīvajām komisijām atstājot tikai saistošo noteikumu pārkāpumu protokolu izskatīšanu.»

Soda naudas iekasēt grūti

Aprēķini liecina, ka pagājušajā gadā administratīvās komisijas piemēroto naudas sodu kopsumma Preiļu novadā ir 1970 latī. «Esam pārliecinājušies, ka personas, kuras izdarījušas pārkāpumus, ļoti bieži ir bezdarbnieki, trūcīgas un ar ļoti maziem ienākumiem,» skaidro komisijas vadītājs. «Par soda naudas piedziņu nākas vērsties pie tiesu izpildītājiem. Tā mums jau kļuvusi regulāra prakse. No tiesu izpildītājiem saņemam atbildes, ka soda naudas piedziņa nav iespējama,

● Preiļu novada administratīvās komisijas sekretāre Svetlana Kurmeļova (no kreisās) un komisijas priekšsēdētājs Vladimirs Ivanovs kopā ar saviem kolēģiem reizi mēnesī tiekas sēdēs, lai izskatītu visdažādāko administratīvo pārkāpumu lietas. Emocionāli vissmagākās ir sarunas ar vecākiem, kuru bērni izdarījuši pārkāpumus. Foto: L.Kirillova

jo cilvēkiem naudas gluži vienkārši nav.»

Svetlana Kurmeļova piebilst, esot gadījumi, kad sods tiekot maksāts pa daļām — lats vai pāris lati mēnesī. Parasti tiek iekasēti tikai 45 līdz 50 procenti piemērotās soda naudas.

Ar bērniem un pusaudžiem — vissmagāk

V.Ivanovs atzīst, ka sods jāsaņem par katru pārkāpumu, bet vispirms sastādītie administratīvie protokoli nopietni un pamatīgi jāizvērtē, sevišķi attiecībā par ģimenēm ar bērniem un nepilngadīgajiem. «Tādās reizēs morāli ir ļoti grūti, nākas redzēt gan asaras, gan noklausīties skaļus vārdus,» teic V.Ivanovs. «Taču tas ir mūsu pienākums. Pērn par

bērnu aprūpes pienākumu nepildīšanu esam izskatījuši pavisam 20 lietas (pēc Administratīvo pārkāpumu kodeksa 173.1., 173.2. un 173.3. panta). Četras reizes esam skatījuši lietas par nepilngadīgā iesaistīšanu alkohola lietošanā (Administratīvo pārkāpumu kodeksa 172.1 pants). Tomēr visvairāk satrauc fakts, ka pagājušajā gadā bijušas 12 lietas par alkohola lietošanu, ja pārkāpumu izdarījis nepilngadīgais (APK 171.1.), un vēl trīs lietas par to pašu pārkāpumu, ja tas izdarīts atkārtoti gada laikā,» tā savas bažas skaitļos izteic komisijas priekšsēdētājs.

Uz komisijas sēdēm parasti nākot mātes. Tad emocijas plūstot pāri malām. Tomēr, kā teic V.Ivanovs, nepilngadīgo jauniešu atieksme pret izdarītajiem pārkāpumiem esot pārlietu vieglprā-

tīga. Svetlana Kurmeļova sacīto papildina, ka viņi, iespējams, nesaprot sava kļūmīgā soļa sekas, jo administratīvais pārkāpums vilksies līdz arī tālākajā dzīvē, ziņas par to saglabāsies Sodū reģistrā.

Nozaudēta pase, izbradāti sējumi un aģitācijas noteikumu pārkāpšana

Pārskats par administratīvās komisijas paveikto darbu 2010. gadā liecina, ka izskatītās lietas bijušas visai daudzveidīgas. Piemēram, 34 reizes nācies izskatīt jautājumus, kas saistīti ar pašvaldības pieņemto saistošo noteikumu neievērošanu. Tomēr daudz bijis arī citu lietu — dzīvošana bez derīgas pases vai to aizstājoša dokumenta (septiņas lietas), dzīvošana bez deklarētas dzīvesvietas (viens gadījums), pazaudēta pase (33 lietas) un gada laikā atkārtoti pazaudēta pase (viens gadījums).

Statistiku papildina dzīvnieku turēšanas noteikumu pārkāpšana (četras lietas), kad komisijai bija jātiek skaidrībā ar tiem suņu īpašniekiem, kuru klaiņojošie un nepieskatītie mīļuli ir sabaidījuši vai sakoduši cilvēkus. Gadās, ka skādi nodara arī citi mājdzīvnieki. Pērn bijusi viena lieta par sējumu nobradāšanu vai stādījumu bojāšanu, tikpat arī par būvniecības noteikumu pārkāpšanu, elektrotīklu ekspluatācijas aizsargjoslās noteikto aprobežojumu pārkāpšanu, aģitācijas noteikumu pārkāpšanu (pērnā gada rudenī 10. Saeimas vēlēšanu laikā) un smēķēšanu, ja to izdarījis nepilngadīgais. Vairākkārt skatītas lietas par atkritumu apsaimniekošanas noteikumu pārkāpšanu, patvarību un apzināti nepatiesu speciālo dienestu izsaukšanu.

Īpaša saruna vienmēr esot ar tām personām, kurām sastādīti administratīvie protokoli par Latvijas valsts karoga pacelšanas veida un kārtības pārkāpšanu. Pērn administratīvajā komisijā

nonākusi 21 šāda lieta. Katram no vainīgajiem tiek izsniegts saraksts ar valsts svētku un atceres dienām, kad karogs uzkarams, tāpēc atrunāties, ka neatceras vai aizmirsuši, vairs nevar. Pēdējā laikā situācija pilsētā un novada lauku teritorijās ievērojami uzlabojusies.

Strādā sadarbībā ar pašvaldības policiju

Administratīvā komisija strādā ciešā saistībā ar pašvaldības policiju. To, ka administratīvie pārkāpumi nav joka lieta, izsauktie sēdes laikā pārliecinās paši, jo kopā ar komisijas pārstāvjiem jautājumu izskatīšanā piedalās pieaicinātie — pašvaldības policijas priekšnieks vai viņa vietnieks.

V.Ivanovs stāsta, ka tikai retos gadījumos vainīgajiem tiek likts maksāt maksimālo naudas sodu. Parasti cilvēki atzīst savu vainu, apzinās, ka rikojušies nepareizi, tāpēc tiek piemērots minimālais naudas sods vai pat tikai brīdinājums. «Ļoti svarīga ir cilvēka personīgā nostāja — ar kādu tieksmi viņš ierodas uz komisijas sēdi, kā uzvedas, vai nožēlo pastrādāto,» teic komisijas sekretāre.

Tendences

Analizējot daudzās izskatītās lietas, komisijā secināts, ka acimredzamas ir tendences palielināties to pārkāpumu skaitam, kurus pastrādājuši nepilngadīgie. Pirmajā vietā noteikti ir alkohola lietošana, kā arī smēķēšana, nepilngadīgo atrašanās uz ielas vēlā naktis laikā.

S.Kurmeļova saka, reizēm vecāki, saņemot aizrādījumus, ka nepieskata savus pusauģa bērnus, protestējot, sak, visiem ir mobilie telefoni, pa kuriem atva- ses sazināt un pārbaudīt. «Kāda kontrole var būt ar telefona starpniecību? Puika pasaka, ka sēž bibliotēkā, bet patiesībā nodarbojas ar pavisam citām lietām,» viņa izsaka savu viedokli.

L.Kirillova

Pirmajā izstādē — kaktusi

Zaļi, spuraini, nepakļāvīgi cekuliņi ar asām adatām, saīguši par traucējumu no ziemas miera un pārcelšanas uz citiem apstākļiem — tādi no pirmā acu uzmetiena šķiet daudzveidīgie sukulentu dzimtas pārstāvji, kas vienviet apmetušies Saunas tautas namā. Te atklāta kaktusu izstāde. Tomēr, kādu brīdi uzturoties telpā un tuvāk aplūkojot brašos adatiņus, kļūst skaidrs, ka uztraukumam nav iemesla. Mazā zālīte ir silta, gaismas pietiekoši, un augiem nekas netraucē gozēties uzmanības saulītē. Ja nu vienīgi nedaudz sarežģītāka bija nokļūšana uz izstādes vietu, jo katrs bija jā-sargā no aukstā vēja un āra sala. Kaktusu arī neietīsi kā mazu bērnu, jo tas klusi, bet pamatīgi savam «pāridarītājam» apskādēs rokas ar aso adatiņu dzelieniem. Bet, lai nu kā, kaktusi uz tautas namu nogādāti, ar nelielām, krāsainām afišām vietējo ļaužu uz-

manība piesaistīta, un, kam vien sanāk darišanas Saunas pagasta centrā, tas iegriežas tautas namā zālē aplūkot arī šos augus. 12. februārī Saunas tautas namā notika sarīkojums visiem Preiļu novada pensionāriem, un arī viņi varēja apskatīt adatiņus.

Saunas tautas nama vadītāja Irēna Kuzņecova «Novadniekam» stāstīja, ka kaktusu izstāde ir pirmā jaunizveidotās domu biedru grupas iniciatīva. Vēl jau mums nav ne nosaukuma, nedz arī esam oficiāli reģistrēti, bet gribējam izdarīt kaut ko labu, kas patīktu pagasta ļaudīm, stāstīja Irēna Kuzņecova par topošo interešu klubu. Kaktusu izstāde nekad neesot organizēta, tāpēc uzsākuši ar to, pie reizes apzinot šo telpaugu audzētājus. Savus lolojumus — lapainos sukulentus — visu apskatīšanai atvēlējusi pensionāre Tekla Dzene. Izstādē aplūkojami arī Jeļenas Dzenes, Anitas Ondzules, Irēnas Kuzņe-

covas audzētie adatainie kaktusi. Divi no tiem Irēnai sevišķi mīļi, — tos kā mazus dēstiņus viņas dzīvesbiedrs pārvedis no Dānijas, kur strādā kādā siltumnīcā.

Telpā, kurā tagad draudzīgi sadzīvo no dažādām mājām nestie un vestie kaktusi, apmeklētāji var papriecāties arī par skaistajiem sienas dekoriem, ko veidojusi tautas nama vadītāja. Tautas nama — kas gan realitātē ir viena lielāka zāle un dažas darba telpas Saunas pagasta pārvaldes ēkā, dekorēšanu pirms dažādiem sarīkojumiem parasti veic pati Irēna. Arī pensionāru ballei domātā zāle jau bija ietērpta gaišos toņos, ar dažādiem Valentīndienai piemērotiem noformējumiem. Stāstot par citām iecerēm, viņa atklāja, ka tuvākajā laikā tuvumā esošās Priekuļu pamatskolas bērni nedēļā divas reizes pēcpusdienās tautas namā varēs uzspēlēt dažādas galda spēles, novusu, mazākie — salikt mozaikas. Tau-

● Saunas tautas nama vadītāja Irēna Kuzņecova (no kreisās) kopā ar palidzi, simtlatu stipendiātu darbos iesaistīto Jeļenu Dzeni ik dienas pārbauda kaktusu izstādes eksponātu lab-sajūtu. Foto: A.Šņepts

tas namā darbojas folkloras kopa, linijdeju grupa, pensionāru teātra kopa, bērnu deju kolektīvs un vokālais ansamblis. Folkloras kopu un vokālo ansambli vada

Anita Fedotova, dejojot mēca Monika Kivleniece, kas kopā ar senioriem iestudē arī uzvedumus.

L.Rancāne

«Lūdzu, lūdzu — parūpējieties par savu veselību paši»

● Tikai neliela daļa iedzīvotāju izmanto profilaktisko apskāšu un izmeklējumu iespējas

Preiļu slimnīcas galvenā ārste **Viktorija Šmukste** ir pārliecināta, ka pārāk daudzi cilvēki visai vieglprātīgi izturas pret savu veselību un nepieņemamā kārtā atsakās no iespējām, ko praktiski par brīvu piedāvā profilaktiskās apskates un izmeklējumi. «Lūdzu, nu lūdzu — parūpējieties par savu veselību paši. Sprotiet, ne jau ārstam vajag, lai sievietes veiktu mammogrāfiju, aizietu pie ginekologa, bet gan viņām pašām. Tas pats attiecas uz vīriešiem, kuri kavējas aiziet pie ģimenes ārsta uz vispārējo veselības pārbaudi,» par problemātisko situāciju saka ārste.

Dienu gadā atvēliet sev

Pašlaik Latvijā ir spēkā Ministru kabineta 2009. gada 19. decembra noteikumi nr. 1046 un to pielikums «Profilaktiskās apskates un izmeklējumi», kur izklāstītas iespējas regulāri veikt pārbaudes, sākot ar bērniem no dzīves pirmā mēneša un beidzot arī vecumdienām. Pie tam **par profilaktiskajām apskatēm nav jāmaksā**. Samaksa par ģimenes ārsta veikto pieaugušo vispārējo veselības pārbaudi ietverta ārsta kapitācijas naudā.

Ko nozīmē pieaugušo profilaktiskās apskates? Tās ietver ģimenes ārsta veikto vispārējo veselības pārbaudi **reizi gadā** — pacienta sūdzības, ķermeņa svārs un garums, ādas un gļotādu stāvoklis, mutes dobuma apskate, kakla, padušu, cirkšņu limfmezglu apskate un palpācija, vairogdziedzera projekcijas novērtēšana, krūšu dziedzera izskats un palpācija, arteriālā asinsspiediena, pulsa, ķermeņa tempera-

tūras noteikšana, sirdsdarbības un plaušu auskultācija, vēdera palpācija, rektālā digitālā palpācija pacientiem pēc 50 gadu vecuma, redzes, dzirdes, psiķes, jušanas, kustību, neiroloģisko traucējumu, traumu seku novērtēšana.

Ārste ir pārliecināta, ka izmeklējumi ir pietiekami plaši, lai ģimenes ārsts varētu pārliecināties par pacienta veselības stāvokli, to novērtēt un gadījumā, ja atklājas kādas problēmas, tās savlaicīgi novērst. «Vienu brīvu dienu gadā katrs var atrast, lai laikus pieteiktu vizīti pie sava ģimenes ārsta, veiktu izmeklējumus un turpmākos 12 mēnešus justos drošs, ka nekādas slēptas kaites nav ieperinājušās,» saka V.Šmukste.

Vēža skrīningprogrammu jāizmanto

Diemžēl valsts piedāvātās iespējas ne tuvu netiek izmantotas pilnībā. Tas attiecas gan uz jau minētajām profilaktiskajām apskatēm, gan to, ka trūcīgās personas savā pašvaldībā neizņem zīmes, kas dod iespēju medicīniskos pakalpojumus izmantot lētāk.

Preiļu slimnīcas galvenā ārste īpašu satraukumu izsaka par to, ka visai neliela daļa sieviešu ir atsaukušās uz Veselības norēķinu centra izsūtītajām vēstulēm. No 2009. gada Latvijā ir uzsākta jauna valsts apmaksāta profilaktisko apskāšu programma — valsts organizētā un apmaksātā krūts dziedera, dzemdes kakla un kolorektālā jeb zarnu ļaundabīgo audzēju savlaicīgas atklāšanas programma. Šīs programmas galvenais mērķis ir samazi-

nāt mirstību, kuras iemesls bijis vēzis. Pēc esošajiem rādītājiem tieši krūts vēzis ir viena no izplatītākajām vēža formām Latvijā, kuru savlaicīgi atklājot, iespējama pilnīga izārstēšanās.

Katru gadu izlases kārtībā pēc iedzīvotāju reģistra datiem Veselības norēķinu centrs atlasa dzemdes kakla izmeklējumiem sievietes, kurām attiecīgajā gadā paliek 25, 28, 31, 34, 37, 40, 43, 46, 49, 52, 55, 58, 61, 64, 67 gadi un mammogrāfijas izmeklējumiem sievietes, kurām paliek 50, 52, 54, 56, 58, 60, 62, 64, 66, 68 gadi, un nosūta uzaicinājuma vēstules izmeklējumu veikšanai par valsts budžeta līdzekļiem.

Profilaktiskajās pārbaudēs atklāj saslimšanas

Veselības norēķinu centra dati liecina, ka no 2009. gada janvāra līdz 2010. gada nogalei valstī izsūtīti 286 785 uzaicinājumi krūts vēža profilaktiskajai pārbaudei, no tām izmeklētas tikai 57 340 sievietes, kas ir 20% no uzaicināto skaita. **Latgales teritoriālajā nodaļā** izsūtīti 37 720 uzaicinājumi, uz kuriem atsaukušās un izmeklētas 7007 sievietes jeb 18,6%. Līdzīgi zema aktivitāte ir arī citos valsts reģionos. Būtiski, ka no Latgalē izmeklētajām sievietēm pārbaudēs **687 gadījumos medīķiem radušās aizdomas par ļaundabīgu veidojumu krūtīs, bet 82 gadījumos konstatēta ļaundabīga atradne**.

Līdzīgi ir arī ar dzemdes kakla vēža profilaktiskajām pārbaudēm. Divu gadu laikā valstī izsūtīti uzaicinājumi 433 016 sievietēm, taču uz dzemdes kakla vēža profi-

laktisko pārbaudi ieradušās tikai 59 020 sievietes, kas ir 13,6%. Latgales teritoriālajā nodaļā izsūtītas 56 607 uzaicinājuma vēstules, uz kurām atsaukušās tikai 8319 personas, kas ir 14,7%. Rezultāti liecina, ka **astonos izmeklējumos atrastas vēža šūnas**.

Var izmantot mobilā mammogrāfa pakalpojumus

«Lai pasargātu sevi no saslimšanas vai laicīgi diagnosticētu slimību, būtiski ir to atklāt pēc iespējas agrākā stadijā un nenovēloti uzsākt ārstēšanu. Piemēram, savlaicīgi atklājot krūts vēzi, ar ārstēšanas palīdzību ne tikai iespējams uzlabot dzīves kvalitāti, bet arī panākt pilnīgu izārstēšanos,» uzsver V.Šmukste.

«Vēlos mudināt sievietes parūpēties par savu veselību un gadījumos, kad saņemtas uzaicinājuma vēstules uz profilaktiskajām pārbaudēm, neaizbildināties, sak, līdz Daugavpīlij vai citām lielajām pilsētām, kur pieejami šie pakalpojumi, tālu braukt, tas ir dārgi un tā tālāk. Pašlaik tiek nodrošināti arī mobilā mammogrāfa pakalpojumi, kad speciālisti ar visu aparātūru ierodas gan Preiļos, gan Līvānos.»

Tuvākās mobilā mammogrāfa vizītes Līvānos būs **21. februārī un 25. martā**, bet Preiļos — **22. februārī un 24. martā**.

Iepriekšēja pieteikšanās pa tālruniem 27866655, 67144031 un 67143550.

Savukārt ginekologi jau gadu ir tiešās pieejamības speciālisti, tāpēc ģimenes ārsta nosūtījums nav vajadzīgs.

Biežāk uzdotie jautājumi par dzemdes kakla vēža profilaksi

Kas ir dzemdes kakla vēzis?

Dzemdes kakla vēzis ir viena no pasaulē biežāk sastopamajām sievietes onkoloģiskajām slimībām. Ar to var saslimt jebkura sieviete, kura ir uzsākusi dzimumdzīvi. Audzējs galvenokārt rodas no inficēšanās ar HPV virusu — cilvēka papillomas virusu.

Kādi ir riska faktori?

Cilvēka papillomas viruss. Ir pierādīts, ka šis viruss vairumā gadījumu izraisa dzemdes kakla vēzi. Ar to inficējas dzimumkontakta ceļā.

Smēķēšana. Cigaretēs satur vielas, kas var bojāt dzemdes kakla šūnas.

Seksuālās dzīves vēsture. Risks saslimt ar dzemdes kakla vēzi palielinās, ja uzsākta dzimumdzīve agrīnā vecumā, ja sievietei ir vairāki dzimumaktu partneri.

Ģenētika. Ja kāds tuvs ģimenes loceklis (piemēram, māte vai māsa) ir slimojis ar dzemdes kakla vēzi, tad pastāv paaugstināts risks saslimt ar šo slimību.

Kāpēc vajadzīga šāda analīze?

Pirmās pārmaiņas dzemdes kakla

gļotādā parasti apskatē vēl nav saskatāmas, turklāt arī pati sieviete neizjūt nekādas slimības pazīmes. Ja pārmaiņas, kurās ir atrastas izmaiņas šūnās, atstāj neārstētas, pēc kāda laika var izveidoties dzemdes kakla vēzis.

Kā rīkoties, ja analizē atrastas patoloģiskas izmaiņas?

Parasti šīs pārmaiņas vēl neliecina par vēzi. Pirmsvēža slimības ir viegli un saudzējoši ārstējamas. Ārstēšana nerada problēmas un pēc tās ir iespējamas arī dzemdības.

Biežāk uzdotie jautājumi par krūts vēža profilaksi

Kas ir mammogrāfija?

Mammogrāfija ir krūts izmeklēšana ar rentgena stariem un uzskatāma par vienu no efektīvākajām metodēm, lai savlaicīgi atklātu krūts vēzi vai kādas citas krūts problēmas.

Kā notiek pārbaude un vai tā nekaitē sievietes veselībai?

Pārbaudes laikā var būt nekomfortablas sajūtas, jūtīgākas sievietes tās var uztvert kā nelielas sāpes. Pārbaudes laikā krūts tiek spasiesta, lai būtu iespēja uzņemt labāku rentgena attēlu. Attēla uzņemšana aizņem pāris minūtes, bet viss apmeklējums — apmēram 20 minūtes.

Izmeklējums ar mammogrāfijas metodi uzskatāms par veselībai nekaitīgu.

Kā sagatavoties mammogrāfijai?

Dodoties uz pārbaudi, vispiemērotākais ir divdaļīgs apģērbs — bikses vai

svārki un blūze, jo sievietei jāizģērbjas līdz jostas vietai. Pārbaudes dienā vajadzētu izvairīties no ķermeņa losjona, pūdera, smaržu, dezodorantu un rotaslietu lietošanas.

Kas var ietekmēt krūts vēža rašanos?

Galvenie riska faktori ir cilvēkam raksturīgās iezīmes vai ieradumi, kas viņu padara uzņēmīgāku. Iespējams minēt vairākus faktorus, tomēr nav skaidrs, kas tieši katrā no faktoriem izraisa risku saslimt ar krūts vēzi.

Dzimums — sievietēm krūts dziedera vēzi atklāj biežāk nekā vīriešiem.

Vecums — jo vecāka paliek sieviete, jo lielāks risks, ka var rasties krūts vēzis.

Ģimenes vēsture — ir gadījumi, ka sievietēm, kurām atklāts krūts vēzis, ar to slimojušas arī tuvas radnieces, kā arī

sievietes iepriekšējās paaudzēs.

Grūtniecība — sievietēm, kurām nav iestājusies grūtniecība līdz 30 gadu vecumam vai grūtniecība nav bijusi visas dzīves laikā, pastāv lielāks risks saslimt ar krūts vēzi.

Alkohols — pētījumi liecina, ka alkohola lietošana nedaudz palielina risku saslimt ar krūts vēzi.

Smēķēšana — pētījumi liecina, ka smēķēšanai un krūts vēzim ir saistība. Jo ilgākus gadus sieviete smēķē, jo lielāks risks saslimt.

Liekais svārs — pētījumi liecina, ka liekais svārs palielina risku saslimt ar krūts vēzi, jo īpaši sievietēm pēc menopauzes. Tas izskaidrojams ar to, ka tauku šūnās palielinās estrogēna līmenis un līdz ar to palielina risku.

Izmantota Veselības norēķinu centra apkopotā informācija

Deguna higiēna palīdz izvairīties no iesnu komplikācijām

Iesnas ir lipīga slimība — tā ir gaisa pilienu infekcija. Inficēties var no cilvēka, kurš šķauda, klepo un izplata patogēnos vīrusus gaisā.

Novērots, ka ar iesnām biežāk slimo bērni un pusaudži. Acimredzot tāpēc, ka viņu pretošanās spējas infekcijai ir mazākas un, ņemot vērā biežāku kontaktēšanos bērnu dārzos vai skolās. Mazuļi slimo ar iesnām vidēji 6 — 8 reizes gadā, skolas vecuma bērni — pat līdz 8 — 12 reizēm, pieaugušie — vidēji 2 — 4 reizes gadā. Sievietes, īpaši 20 līdz 30 gadu vecumā, slimo biežāk nekā vīrieši. Varbūt tāpēc, ka vairāk kontaktējas ar bērniem. Toties personas, kas ir vecākas par 60 gadiem, slimo vidēji vienu reizi gadā.

Negaidiet — iesnas ir jāārstē

Ārsti otolaringologi iesaka negaidīt, līdz iesnas pāries pašas, jo īpaši zīdaiņiem un maziem bērniem. Tās bieži pavada sekundāras bakteriālas infekcijas, kuras rada vidusauss vai deguna blakusdobumu iekaisumu, kas jāārstē ar antibiotikām.

Jāskalo, lai nesaslimtu

Deguna skalošanai vajadzētu izvēlēties minerāliem un mikroelementiem piesātinātu preparātu, kurš pasargā organismu no infekcijas un iekaisumiem. Skalošanas procedūra ir paredzēta ne tikai hronisku, akūtu iesnu vai sinusīta ārstēšanai, bet arī iesnu profilaksei. Ja degunā ir bieži izdalījumi, pirms skalošanas bērniem tie obligāti jāizvelk.

Priežmalas pamatskolā demonstrēja veselīgu dzīvesveidu

Pateicoties programmai «Skolas auglis», Aglonas novada Priežmalas pamatskolas audzēkņi no pirmās līdz sestajai klasei labprāt bauda veselīgos, vitamīniem bagātos ābolus. Lai vēl vairāk propagandētu veselīga uztura priekšrocības, janvāra nogalē skolā tika rīkots pasākums «Ēd veselīgi», informē Aglonas novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Zane Ločmele.

Par to, kā noritēja sarīkojums, iespaidos dalās Priežmalas pamatskolas dabaszinību skolotāja Ingrida Kroiče.

«Vispirms skolotāji rādīja savu aktiermākslu, iejutās neparastā lomās, nelielā ludiņā atveidoja dārzeni un augļu sabiedrību, kuras pārstāvji popularizēja veselīgas ēšanas paradumus, kā arī fiziskās aktivitātes. Tālāk sekoja konkursi, atjautības uzdevumi un pats galvenais uzdevums — degustēšana. No piedāvātajiem augļu un dārzena attēliem skolēniem bija jāatveido kaķa attēls. Dzīvnieki izdevās fantastiski, tika atklātas pat gluži jaunas kaķu šķirnes.

Spriedze pieauga, jo katrs nākamais uzdevums bija aizvien sarežģītāks. Bērniem pēc izskata bija jāpazīst dažādi augi un dārzeņi. Labāk veicās tiem, kuri ikdienā ir veselīgu ēdienu cienītāji. Auglis pie augļa, dārzeņis pie dārzena, vitamīns pie vitamīna — aizrautīgs paraugdemonstrējums veselīgam dzīvesveidam.»

Dabaszinību skolotāja stāsta, ka netika aizmirsts arī sports. «Kartupeļbola» ar florbola nūju pa noteiktu maršrutu tika dzenāti kartupeļi. Veicās lieliski, jo ar

● Priežmalas pamatskolas bērni pasākuma «Ēd veselīgi» laikā pārliecinājās, lai gan tortes un kūciņas ir garšīgas, daudz veselīgāki tomēr ir augļi un dārzeņi.

kartupeļiem skolas bērniem visbiežākā satikšanās arī pie skolas pusdienu galda. Pēc fiziskām aktivitātēm skolotāji audzēkņiem atgādināja dažu vitamīnu nozīmi un to, kuros augļos un dārzeņos tie atrodami. Bērniem tika izdalītas lapiņas ar augļu un dārzena nosaukumiem. Kad tika nosaukts kāds no vitamīniem, kājās bija jāceļas tiem skolēniem, kuriem uz lapiņas bija minēts

auglis vai dārzeņis ar nosaukto vitamīnu. A vitamīns — burkāns un tomāts, C vitamīns — citroni un kāposti. Netika aizmirsts arī D vitamīns, jo pastaigas svaigā gaisā, sevišķi saules staru ietekmē, veicina šī vitamīna veidošanos ādā. Komandām tika dota iespēja papildināt mandarīnu krājumus, jo par katru pareizi atminētu mīklu pienācās mandarīns.

Pēc iepazīšanās ar daudzajiem augļiem un dārzeņiem skolēni labāk izprata to lomu veselības stiprināšanā, kā arī kustīga dzīvesveida priekšrocības un svarīgumu. Kā balvas par aktivitāti un dzīvesprieku viņi saņēma nevis tortes un šokolādes, bet gan augļus. Skolotāja atzīst, ka par tortēm un kūciņām bērni todien bija pavisam aizmirsuši.

SPORTS

Preiļu jaunajām volejbolistēm — fantastiska uzvara

Dramatisks, bet ar skaistu uzvaru vainagots izvērtās «C1» grupas 1996./1997. gadā dzimušo Preiļu bērnu un jauniešu sporta skolas meiteņu starts Latvijas jaunatnes čempionāta volejbola pirmās līgas pirmā posma otrā sabraukuma sacensībās Zvejniekiemā. Komanda tikās ar savām sīvākajām konkurentēm par iekļūšanu finālā — Saulkrastu novada Zvejniekiemā un Rīgas volejbola skolas — 3 komandām.

Kopš mūsu meitenes startē valsts mēroga sacensībās, tās ar savu spēli pierādījušas, ka ir vienas no stiprākajām Latvijā. Tāpēc uz jebkurām sacensībām dodamies favorītu lomā un pretnieces šīm spēlēm gatavojas īpaši. Dramatisku piešķir fakts, ka šoreiz uz spēlēm devās komandas otrais sastāvs, jo trīs pamatsastāva

spēlētājas bija vai nu slimas, vai tikko izslimojušas gripu. Treneres Zojas Jakimovas pūles spēles pārcelt uz citu laiku netika sadzirdētas, jo Latvijas Volejbola federācija spēļu grafiku maina tikai karantīnas izsludināšanas gadījumā, arī pretnieces to nevēlējās. Spēles šoreiz uzsākām nevis favorītu lomā, bet ar domu nezaudēt punktus par neierašanos un *neizkrist* uz otro līgu.

Pēc tāla ceļa pirmā spēle uzreiz bija ar mājiniēcēm. Satraukuma, pieredzes trūkuma dēļ pirmais sets tiek zaudēts. Otrajā setā sāk iespēlēties pamatsastāva trijnieks — Renāte Malnača, Anžela Ivanova un Kristiāna Upeniece. Pārējo meiteņu uzdevums tikai nepieļaut kļūdas. Tas izdodas, tāpēc otrajā setā svarīga uzvara. Pieredzējušās pretnieces sāk spēlēt viltīgāk, izmantojot mūsu mazāk pieredzējušo spēlētāju satraukumu. Spēle beidzas ar zaudējumu 1 — 3.

Otrā spēle pēc triju stundu pārtraukuma

ar RVS-3 komandu. Pretnieces, redzot mūsu neveiksmi pirmajā spēlē, jau liksmoja un uzvedās izaicinoši, jo zaudētājs praktiski zaudē visas iespējas iekļūt finālā. Tad būtu jācinās ar otrās līgas labākajām komandām par palikšanu pirmajā līgā.

Pirmais sets rīdzinieču pārliecību apstiprina — zaudējam. Vai niknumis uz pretinieciem un treneres «buramvārdi», vai pretinieču pārliekā pašpārliecinātība un līdzjutēju skaļais atbalsts, bet meitenes sāk rādīt brīnumus laukumā. Otrais sets tiek uzvarēts, trešais atkal zaudēts, bet ceturtais atkal uzvarēts.

Izšķirošais piektais sets līdz 15 punktiem sākas trausmaini. Esam zaudētājos 1 — 5. Nepalīdz pusminūtes pārtraukums, jau 4 — 8. Seko laukuma maiņa. Liekas, nu viss, meitenēm nav ne spēka, ne veiksmes. Sporta hallē virmo spriedze, asaras, dusmas. Tad sākas pārmaiņas. Sākumā pretnieces servē tiklā. Tālāk labas mūsējo serves, lieliski komandas kapteiņes Kris-

tiānas Upenieces uzbrukumi panāk izlīdzinājumu 9 — 9. Seko spēle punkts punktā līdz 13 — 13.

Te nu beidzot pie mūsējām atgriezās veiksmes, kas papildināta ar meistarību, bet pēdējos punktus dramatiskajā cīņā guva mūsu meitenes. Setā 15 — 13, bet spēlē 3 — 2! Īpaši jāuzslavē Kristiāna Upeniece, Anžela Ivanova un Renāte Malnača. Paldies arī pārējām meitenēm, kuras, pirmo reizi aizvadot divas spēles bez maiņām, atzina, ka tas bijis ļoti grūti.

Mūsu sākotnējā cerība nu ir pārvērtusies lielā optimismā. No domām par otro līgu nav ne miņas. Divās atlikušajās mājās spēlēs, kas notiks 13. martā, jāiegūst vismaz divi punkti (par zaudējumu dod vienu punktu) un jāuzvar trīs seti — un esam finālā! Tie gan ir tikai skaitļi, bet Preiļu bērnu un jauniešu sporta skolas meitenes ir noskaņotas tikai uzvarēt. Ap-sveicam!

A.Upenieks

Sākas 48. sporta spēles veterāniem

5.-6. februārī ar sacensībām galda tenisā lecvā savu karuseli sāka Latvijas pašvaldību sporta veterānu 48. sporta spēles. Starp 21 pašvaldības komandu dalībniekiem bija arī Preiļu novada galda tenisisti.

Kā tad veicās mūsu novada šīs spēles cienītājiem? Preiļu novada sporta pasākumu organizators Leonīds Valdonis informē, ka 40+ grupā Viktorija Neišadtē ierindojās 8. vietā, bet Olga Borisova un Anatolijs Isajevs tajā pašā grupā palika devītajā pozīcijā. 60+ grupā Voldemārs Limanis ierindojās 14. vietā. Pietrūka komandai Viktora Martīnova atbalsta, kura audzēkņiem tajā laikā notika atbildīgas sacensības.

Kopvērtējumā mūsu seniori ierindojās 17. vietā — pamats ielikts. Tālāk savus startus 19. februārī Cēsīs gaida distanču slēpotāji, kur būs ne mazāk sīva spēkošanās, jo ziema šogad padeviesies sniegiem bagāta un tikai slinkais nav kāpis uz slēpēm. Tālāk sporta veterānus gaida spraiņas sacensības daudzos sporta veidos, kas noslēgsies ar finālu 25.-26. jūnijā Jelgavā.

Preiļieši Rīgas čempionātā

4.-5. februārī Preiļu novada bērnu un jauniešu sporta skolas jaunie vieglatlēti Dairis Rinčs un Toms Kunakovs piedalījās Rīgas čempionātā un junioru meistarsacīkstēs vieglatlētiskā telpās, informē BJSS vieglatlētikas treneris Leonīds Valdonis.

Dairis Rinčs savā pamatdisciplīnā tāllēkšanā ar rezultātu 6 m 92 cm ierindojās 6. vietā, kas junioru meistarsacīkstēs deva godalgoto 3. vietu. Sekmīgs starts arī Tomam Kunakovam — 1500 m jauns personiskais rekords 4 minūtes 19,96 sekundes un 10. vieta kopvērtējumā, 4. vieta junioru vērtējumā. Vēl lielāku gandarījumu sniedza 3000 m skrējienis — nācās samērot savus spēkus ar diviem Kenijas skrējējiem un rezultātā 9 minūtes 24,21 sekunde deva 5. vietu kopvērtējumā un uzvaru junioru vērtējumā.

Tālāk pušus gaida starts Latvijas junioru čempionātā telpās 18.-19. februārī Kuldīgā, kur viņiem pievienosies pārējie mūsu jaunie vieglatlēti.

Lappusi sagatavoja L.Kirillova

BALVI

Cīņa trīs stundu garumā

Kādā janvāra dienā ap pulksten 16.00, kad nedaudz satumsa, Pērkonu ezerā balvēnietis Dainis Āboltiņš pamanīja, ka ūdas karodziņš sāka kustēties. Pavelkot makšķerauklu, viņš nosprieda, ka uz lielu lomu cerību nav, jo pretestība, kad pieķeras liela zivs, izpalika. Tikai pievelkot lomu pie āliņģa, makšķernieks saprata, ka maldījies. Kaut kas liels un spēcīgs sāka raustīt makšķerauklu bezmaz vai ar deviņviru spēku.

Dainis Āboltiņš nevar pateikt, cik reizes auklu palaida vaļā, lai tā nesatrūkst, un cik reizes to pievilka pie āliņģa. «Tas turpinājās ilgi. Urbis man bija pašvaks, tāpēc āliņģi neizdevās paplašināt. Zvanīju draudzenei uz pilsētu, lai

atnes cirvīti. Arī tas nelidzēja,» viņš atceras. Makšķernieks neapjuka un, kā nereti televīzijas laimes spēlēs pienākas, zvanīja draugam, kurš atveda lauzni. Divatā viņi izvilka lomu virs ledus.

Tagad Dainis Āboltiņš nešaubās, ka Balvu ezeros mīt arī milzenes. Noķertā lidaka svēra 10 kilogramus, garums — 109 centimetri. Milzeņu, viņaprāt, būtu vēl daudz vairāk, ja Pērkonu ezerā aizliegtu rūpniecisko nozveju pašpatēriņa vajadzībām. «Zinu, ka kādā Rēzeknes ezerā aizliedza rūpniecisko nozveju, un rezultāts bija acimredzams — pēc pāris gadiem ezers kļuva par makšķernieku iecienītāko vietu. Kāpēc Balvos to nevarētu izdarīt? Ieguvēju būtu daudz vairāk, nekā šobrīd to ir,» viņš nešaubās.

Ar makšķerēšanu balvēnietis aizraujas kopš bērnības, kad vec-

tēvs Makšinavā rādījis piemēru, kā tikt pie maziem un lieliem lomiem. Līdz šim Dainis priekšroku deva makšķerēšanai vasarā, bet ziemā uz ledus izgāja pārsvarā kompānijas dēļ. Jautāts, kas iedvesmo nodarboties ar makšķerēšanu, viņš atzina, ka nekāda noslēpuma nav: «Tāpat kā vairumam makšķernieku, tas ir azarts. Jāsecina, ka, makšķerējot vienatnē, lomi ir lielāki. Lidaku noķēru uz divzūbura āķa, par ēsmu izmantojot raudīņu. Makšķeraukla — 0,40 metri.»

Makšķernieks noķerto lomu Pērkonu ezerā salīdzina ar cūkas laimi. «Tik liels loms nekad nav bijis,» viņš secina. Lidaku jaunais vīrietis iztīrīja kopā ar draudzeni. Izcepti arī pirmie lidakas gabaliņi, kuri, kā smeļ Dainis, bijuši ļoti garšīgi: «Ne zivs, ne gaļa, bet

● Dainis Āboltiņš ar lielo lomu. Zemledus makšķerēšanai viņš nopietni pievērsies tikai pēdējos divos gados.

garšīgi!» Dainis labprāt skatās televīzijas pārraides par copes lietām, tomēr par raidījumos gūtajām atziņām viņam ir sava versija: «Protams, interesanti pavērot, kā makšķerē citi, tomēr

uzskatu, ka katrs atrod sev individuālu veidu, kas un kā labāk. Tikai pieredze ļauj attīstīt un pilnveidot makšķerēšanas prasmes.»

«Vaduguns»

JĒKABPILS

Dunavieši aicina uz krāšņu izstādi

Dunavas sabiedriskā centra telpās iekārtota bagātīga izstāde, — Dunavas mednieku kolektīvs plašākai sabiedrībai demonstrē savas medību trofejas.

Izstādē aplūkojami briežu, aļņu, stīrnāžu ragi — gan nelielāki, gan medaļām godalgoti; kažokādas, ilķņi, dzīvnieku un putnu izbāzeņi. Taču tas nebūt nav viss, — izstāde ir papildināta ar skaidrojošo un izziņas materiālu par meža dzīvniekiem, tāpat izstādītas fotogrāfijas no mednieku kolektīvu līdzdalības dažādos pasākumos. Līdz ar to ekspozīcija ir saistoša ne tikai vīriem, kuru vaļasprieks ir medības, bet arī skolniekiem un dāmām, kuras noteikti iepriecinās atraktīvās fo-

togrāfijas no modes skates un slavinājums mednieku sievām.

Ar estētiku un profesionalitāti pārsteidz izstādes iekārtojums — speciāli šim nolūkam piemērotus standus izgatavojis Dunavas uzņēmējs, novada domes deputāts un aktīvs mednieku kolektīva dalībnieks Māris Urbāns. Iekārtošanā piedalījušies gan paši mednieku kolektīva biedri, gan Dunavas bibliotēkas vadītājs, gan skolas un pagasta pārvaldes darbinieki. Arī apmeklētāju interese ir ļoti liela — bibliotēkas vadītājam vienam pašam nav iespējams visus apmeklētājus iepazīstināt ar ekspozīciju, tādēļ palīgā nāk gan brīvprātīgie, gan simts latu programmas dalībnieki no pagasta.

Ekspozīcijai šai izstādei savākti aptuveni no 15 mednieku kolek-

tīva privātajām kolekcijām, kas veidotas jau vairāk nekā desmit

gados. Savukārt pats mednieku kolektīvs ir ar ļoti senām un stīp-

rām tradīcijām, — tas darbojas jau vairāk nekā pusgadsimtu, un aizrašanās ar medībām tiek nodota no paaudzes paaudzei. Turklāt šis vaļasprieks parasti iesaista arī visu ģimeni. Mednieku kolektīvs ne tikai ar prieku un lepnumu iepazīstina ar trofeju izstādi, bet arī visus apmeklētājus cienā ar kafiju un cepumiem.

Apmeklēt šo ekspozīciju tiešām ir vērts gan skolēnu kolektīviem, gan ikvienam citam interesentam. Brauciens uz Dunavu vai nu gar Daugavas krastu, vai arī caur dziļajiem mežiem ar medību trofeju aplūkošanu tā noslēgumā var būt tiešām lielisks brīvdienu plāns ģimenēm vai draugu pulciņam.

«Jēkabpils Vēstnesis»

VILĀNI

Katram — saulespuķīti sirdī

Aiz loga balti sniegi, vējš un sals, bet Viļānu bibliotēkas lasītavā koši zied tulpes, irisi, magones, gladiolas un citas puķes gleznu izstādē «Ziedi dvēselei un tev...».

Darbu autore — Galēnu ārstu prakses vadītāja Margarita Krole (attēlā). Ārste ar mākslinieces dvēseli ne tikai glezno, bet arī raksta dzeju. Aizvadītā gada rudenī viņa pievienojusies Viļānu literātu radošajai kopai «Atļaujies ienākt».

Gleznošana un dzejošana ilgu laiku bija Margaritas Kroles ne-realizētais sapnis.

— Šo sapni es mēģinu īstenot tagad, kad esmu jau dzīves otrā pusē. Nav man to gleznu daudz, jo tikai agrākos rītos varu veltīt laiku gleznošanai. Parasti savas gleznas dāvinu tuviem cilvēkiem, arī dažādos pasākumos. Neesmu pat skaitījusi, cik darbiņu tapis.

— Ārsta darbs prasa daudz laika, enerģijas...

— Cilvēks nevar dzīvot tikai no

maizes. Viņam kaut kas ir vajadzīgs dvēselei. Dzejošana un gleznošana man ir sava veida relaksācija mūsdienu apstākļos. Tā man dod ļoti daudz pozitīvu impulsu. Kādreiz arī ārstē depresiju, nomāktību, uzlabo pat naktsmieru.

— Vai savus pacientus arī mudināt nodarboties ar ko radošu?

— Jā, jo strādāt par ģimenes ārstu nenozīmē tikai rūpēties par ķermenisko veselību. Ir jārūpējas arī par cilvēka dvēseli, par viņa pārdzīvojumiem, par viņa emocionālo stāvokli. Galvenais ir pacientu uz klausīt, just viņu...

Strādājot jau daudzus gadus tādā noslēgtā vidē kā Galēni, es savus pacientus pazīstu personīgi un arī viņu sāpes brīžiem uztveru kā savējās.

Galēnos esmu 18 gadus, bet ar medicīnu saistīta 36. Ilgu laiku strādāju Rīgā. Un tikai tad, kad saslima mans bērns, kuram bija vajadzīgs veselīgs dzīvesveids, pārcēlos uz Galēniem. Toreiz

bērnam bija trīs gadiņi. Domāju, kad paaugsties, atgriezīšos atpakaļ. Bet Galēnu cilvēki mani tik ļoti apbūra. Te es sastapu gan draugus, gan domubiedrus, gan dvēseles līdziniekus un arī tādus dvēseļu ciemiņus, par kuriem patikami domāt, kuriem nevar vienaldzīgi paiet garām. Un tas arī viss veidoja vidi, bez kuras vaurs nevar iztikt.

— Izstādē ir tikai ziedi. Vai gleznojat arī ko citu?

— Man ir arī ainavas. Bet, tā kā neesmu profesionāla māksliniece, tomēr ir grūtības tās gleznot. Kaut gan agrā jaunībā pie dažiem māksliniekiem esmu apguvusi šo mākslu. Arī klusā daba mani aicina un saista.

— Vai radu rakstos ir mākslinieki? No kurienes jums šis talants?

— Es domāju, ka manai mammai, lai viņai mūžīgs miers, bija radošs gars. Viņa bija vienkārša sieviete, bet ar ļoti bagātu dvēseli. Viņa prata no nekā uzburt kaut ko. Bez skicēm viņa

uzmodelēja tik kolosālus tērpus, no vecām kleitām šuva burvīgas jaunas kleitas.

Un es tagad, tikai pēc daudziem gadiem aptvēru, ka tas tomēr nāk no mammas.

— Ko ar savām gleznām gribat pateikt cilvēkiem, kuri skatīs šo izstādi?

— Gribu, lai šajā laikā, kad ārā valda ziema, sals, pelēkie un baltie toņi, kad arī sabiedrībā valda minorīgie toņi, tādā depresīvā noskaņojumā, šī izstāde ienes krā-

sas, gaismu, siltumu. Kā vienā no saviem dzejojumiem teicu, — saulespuķe ir mīlestības, siltuma un cilvēcības simbols. Lai katrs, kas šeit būs, ejot projām, aiznes mazu saulespuķīti savā sirdī.

□□□

Neapšaubāmi, katrs, kurš bija atnācis uz tikšanos ar Margaritu Kroli, savā sirdī aiznesa ne vienu vien saulespuķīti līdzī.

Izstāde būs skatāma līdz 18. februārim.

«Rēzeknes Vēstis»

Noziedzības līmenis Latgalē samazinās uz mazāk smagu nodarījumu rēķina

Turpinājums. Sākums «Novadnieka» 8. februāra numurā.

Noziedzīgi nodarījumi pret personas īpašumu

Pēc integrētās iekšlietu informācijas sistēmas datiem, salīdzinot ar 2009. gadu, pērn novērojama pret īpašumu vērstu noziedzīgu nodarījumu — reģistrēto zādžību kopējā skaita un laupīšanu — samazināšanās. Toties palielinājies reģistrēto zādžību no dzīvokļiem skaits, īpaši Daugavpils un Rēzeknes iecirkņu apkalpojamajās teritorijās. Tāpat nedaudz palielinājies krāpšanu skaits, kas, iespējams, saistīts ar valsti pastāvošo ekonomisko situāciju, kā arī iedzīvotāju dzīves līmeņa pasliktināšanos.

Pērn reģionā kopā reģistrētas 2859 zādžības (pēc Krimināllikuma 175. un 180. panta), kas ir mazāk nekā 2009. gadā (2961). Atklātās zādžības — 58,76%. **Preiļu iecirknī** reģistrētas 280 zādžības (279), atklāšanas procents — 62,14%.

Zādžības no dzīvokļiem reģionā kopā bijušas 606 (423), no kurām atklāta puse. **Preiļu iecirknī** reģistrētas 45 zādžības no dzīvokļiem (31), atklāti 57,78%. Statistika liecina, ka zādžības no dzīvokļiem bieži izdarītas pēc kopīgas alkohola lietošanas, arī uzlaužot durvis vai slēdzenes, kā arī iekļūstot dzīvokļos, piemēram, atspiežot pirmā stāva pakešu logus vai balkonu durvis. No dzīvokļiem pārsvarā tiek zagti jēvelierizstrādājumi, audio aparātūra, datortehnika, televīzijas dekodēri un citas vērtīgas mantas.

Preiļu iecirknī gandrīz trīsreiz pieaudzis zādžību no tirdzniecības objektiem skaits — no 69 iepriekšējā gadā līdz 194 pērn. Vēl bijušas divas zādžības no reliģisko kultu objektiem. Toties mazāk **Preiļu iecirknī** bijis automašīnu zādžību — tikai piecas (2009. gadā — 12). Arī reģionā šādu zādžību bijis par 57 gadījumiem mazāk. Policija situāciju skaidro ar to, ka pērn pārtraukta vairāku personu un personu grupu, kas nodarbojās ar automašīnu zādžībām Daugavpilī un Rēzeknē,

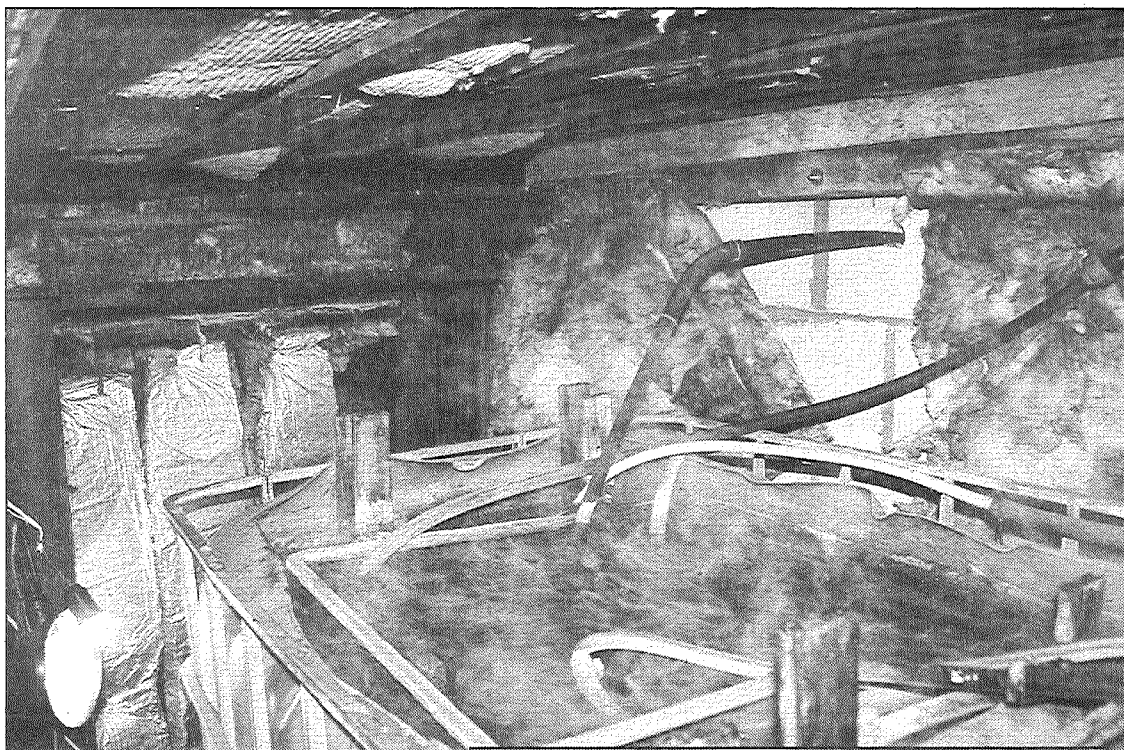
noziedzīgā darbība.

Ka uzsvērt reģiona pārstāvji, Kriminālpolicijas darbinieki pērn regulāri aizturējuši personas un personu grupas par metāllūzņu un krāsaino metālu zādžībām. Parasti tie bijuši vietējie iedzīvotāji, taču nereti arī personas, kuras veikt noziegumu bija devušas uz kaimiņu novadiem.

Nedaudz samazinājies reģistrēto laupīšanu skaits. Pārsvarā tās izdarītas uz ielas, piedraudot cietušajiem ar vardarbību, nolaupt naudu vai mobilos telefonus. Taču ir reģistrētas arī laupīšanas, kas tika izdarītas tirdzniecības objektos, piedraudot pārdevējiem un no kases aparāta nolaupt naudu. Tā 2010. gadā reģionā teritorijā reģistrētas 94 laupīšanas (107 — 2009. gadā), no kurām atklāts 61,70%. Satraucoši, ka par laupīšanu izdarīšanu bieži aizturēti arī jaunieši, tajā skaitā nepilngadīgie. Tāpat reģistrētas arī laupīšanas attiecībā pret nepilngadīgajiem. **Preiļu iecirknī** reģistrētas 11 laupīšanas, tikpat arī 2009. gadā, atklāti 81,82%.

Turpinājums sekos

Daugavpilī policija apturējusi nelegālas alkohola ražošanas «rūpnīcas» darbu

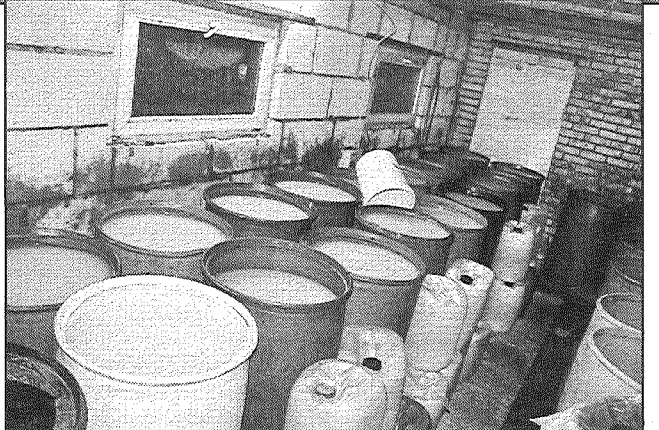

● **Policijas darbinieki, ierodoties nelegālajā ražotnē, atklāja, ka kandžas ražošanas process notiek gandrīz nepārtraukti.**

Nelegālie alkohola rūpali joprojām plaukst un zēl. Par to liecina arī viens no *svaigākajiem* gadījumiem, kad 3. februārī Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Kriminālpolicijas biroja darbinieki, realizējot operatīvo informāciju un veicot izmeklēšanas pasākumus, apturēja kādas automašīnas vadītāju. Tas bija 1960. gadā dzimis vīrietis, kura vadītajā transportlīdzeklī atrasti 90 litri nelegāla alkohola (kandžas).

Turpinot darbu, tika noskaidrota vieta, kurā bija iegādāts nelegālais alkohols. Ierodoties kādā Daugavpils pilsētas dzīvojamā namā mikrorajonā, policijas darbinieki ieraudzīja pamatīgu alkohola ražošanas «rūpnīcu», kas bija ierīkota privātajā sektorā kādā palīgēkā.

Kratišanas rezultātā konstatēti aptuveni 10 500 litri pašizgatavotu alkoholisko dzērienu — kandžas un brāgas. Policija aizturēja rūpala saimnieku — 1974. gadā dzimušu vīrieti. Nozīmēta ekspertize,

● **Tas tik ir vēriens — divsimtlitrigās mucas ar brāgu gaidīja tehnoloģiskā procesa noslēguma fāzi. Saimniekam par nožēlu, tā tika pārtraukta.**

uzsāktajā kriminālprocesā turpinās izmeklēšana.

Tā ir policistu pirmā lielā veiksmē šogad. Salīdzinājumam visā 2010. gadā Latgales reģiona pārvaldes Kārtības policijas nodaļu un Kriminālpolicijas nodaļu darbinieki, kopīgi veicot operatīvās un izmeklēšanas darbības, pavisam izņēma nedaudz vairāk kā 19 000 litrus nelegāla alkohola.

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldē reģistrētie notikumi

Preiļu iecirkņa statistika

Laikā no 28. janvāra līdz 10. februārim iecirknī reģistrēti 76 dažādi notikumi, uzsāks 31 kriminālprocess. Sastādīti 195 administratīvie protokoli, no kuriem 22 — par atrašanos sabiedriskā vietā alkohola reibumā, ziņo Latgales reģiona pārvaldes priekšnieka palīga pienākumu izpildītāja Anastasija Laizāne. Ar akcijas nodokli apliekamo preču tirdzniecības, glabāšanas un realizācijas noteikumu ievērošanas jomā veikti septiņi profilaktiskie reidi, kuru rezultātā uzsāktas divas administratīvās lietvedības, sastādīts viens administratīvais protokols, izņemti pieci litri nelegāla alkohola un 600 nelegālas cigaretes.

Reģistrēti divi ceļu satiksmes negadījumi, kuros cietuši četri cilvēki. Par ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumiem sastādīti 220 protokoli, tajā skaitā 43 protokoli — gājējiem, bet pieci — autovadītājiem par transportlīdzekļa vadīšanu alkohola reibumā.

Auto sadursme Līvānos, cietuši cilvēki

4. februārī Līvānos kāds automašīnas Audi vadītājs, izbraucot no Avotu ielas, nepalauda pa galveno ceļu (Rīgas ielu) braucošo kravas automašīnu DAF ar puspiekabi. Rezultātā notika sadursme, kurā bojāti abi transportlīdzekļi. Negadījumā cietuši trīs cilvēki, kuri atradās vieglajā automašīnā — 1986. un 1970. gadā dzimušas sievietes un 1984. gadā dzimis vīrietis. Visi cietušie ar dažādām traumām medicīniskās palīdzības sniegšanai nogādāti slimnīcā. Policija skaidro negadījuma apstākļus, kā arī to, kurš sadursmes brīdī atradās pie vieglās automašīnas stūres.

Jersikas pagastā no akas izceltais vīrietis nomira

8. februārī Līvānu novada Jersikas pagastā uz kādām mājām izsaukti Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta darbinieki. Viņiem nācās no akas izcelt kādu 1962. gadā dzimušu vīrieti, kuru glābēji nekavējoties nodeva neatliekamās medicīniskās palīdzības ārstu pārziņā. Diemžēl pa ceļam un slimnīcā vīrietis miris.

Policija informē, ka vīrieti, iekritušu akā, pamanījis kaimiņš, kurš arī izsauca palīgus. Policijā uzsāks kriminālprocess, kura gaitā tiks noskaidroti apstākļi, kuru dēļ vīrietis nokļuvis akā ar ledaino ūdeni, kā arī nāves apstākļi.

Latgalē uzdarbojas automašīnu apzadzēji

Naktī no 4. uz 5. februāri Rēzeknē, Varoņu ielā, kādā stāvlaukumā novietotajai automašīnai Opel, izsūtīt priekšējos logu stiklus, zagļi no salona paņēmuši navigatoru un dokumentus. Materiālais zaudējums — aptuveni 100 latu, uzsāks kriminālprocess.

Krāslavas novada Aulejas pagastā naktī no 3. uz 4. februāri pagaidām nenoskaidrotas personas pa neaizslēgtām durvīm iekļuva automašīnas Audi salonā un nozaga magnetolu 15 latu vērtībā.

Tā kā līdzīgas zādžības no automašīnām pēdējā laikā atkārtos bieži, policija aicina transportlīdzekļu īpašniekus būt uzmanīgākiem. Gādājot par savas automašīnas drošību, vispirms jāpārūpējas par signalizācijas uzstādīšanu. Nakts laikā automašīnas jānovieto apsargājamās stāvvietās vai namu pagalmos vietās, kur ir labs apgaismojums. Neatstājiet vērtīgas mantas (magnetolas, naudu, dokumentus, tehniku) auto salonā nakts laikā. Arī dienā, pat īslaicīgi atstājot savu transportlīdzekli, vērtīgas lietas salonā neatstājiet redzamā vietā. Automašīna nav seifs!

Šoferu nedienas

5. februāra naktī Daugavpilī 1975. gadā dzimis vīrietis, braucot ar automašīnu VW, nepalauda pa galveno ceļu braucošo Audi. Notika sadursme, kurā cietā Audi vadītājs un vēl divi abu automašīnu pasažieri.

31. janvārī no rīta Kārsavā, Skolas ielā, konstatēts, ka naktī no daudzdzīvokļu māju pagalma nozagta automašīna Audi. Veicot izmeklēšanu kriminālprocesa ietvaros, 6. februārī nozagtā mašīna atrasta Rēzeknes novada Nautrēnu pagastā. Transportlīdzeklis bojāts.

7. februārī Rēzeknes novada Verēmu pagastā cēla Jēkabpils — Ludza 100. kilometrā 1982. gadā dzimis vīrietis, vadot VW Candy, ietriecās ceļā nomalē stāvošas kravas auto Scania piekabē. Pēc ceļu satiksmes negadījuma medicīniskā palīdzība bija nepieciešama vieglās automašīnas vadītājam, kurš guvis grieztas brūces sejā. Kā skaidrojis vadītājs, negadījums noticis, kad viņš mēģinājis izvairīties no sadursmes ar citu kravas auto, kas negadīti radīja bīstamu situāciju.

Rezerves daļas un krāsainais metāls kārdina

Naktī uz 4. februāri Ciblas novadā no kādām dzimavām nozagtas metāla rezerves daļas. Aizdomās tiek turēti divi vīrieši — 1988. un 1989. gadā dzimuši vietējie iedzīvotāji. Daļa nozagto mantu atrastas. Zināms, ka abi zagļi jau agrāk bijuši policijas uzmanības lokā.

Ludzas policijas darbinieki uz aizdomu pamata par a/s «Sadales tilki» piederošo elektrosadales skapju izdemolēšanu aizturēja kādu 1967. gadā dzimušu vīrieti. Viņš atzinies, ka 25. janvārī Ņukšu pagastā pie kādas pamestas fermas no elektrosadales skapja demontējis krāsainā metāla detaļas, ko pēc tam nogādājis metāllūzņu uzpirkšanas punktā. Uzņēmumam nodarīti materiālie zaudējumi aptuveni 1500 latu apmērā, uzsāks kriminālprocess.

Laulātie draugi — garnadži

7. februārī Rēzeknē kriminālpolicijas darbinieki uz aizdomu pamata par četrām zādžībām no privātmājām aizturēja 1980. gadā dzimušu vīrieti un 1993. gadā dzimušu sievieti. Izmeklēšanas gaitā noskaidrots, ka abi laulātie laikā no 11. janvāra līdz 4. februārim no privātmājām Rēzeknē zaguši gan naudu un vērtslīetas, gan sadzīves un datortehniku, nodarot īpašniekiem materiālos zaudējumus vairāku tūkstošu latu apmērā. Daļa nozagto lietu atrastas. Par zādžībām uzsākti kriminālprocesi.

Policija informē, ka abi zagļi jau bija izsludināti meklēšanā par vairākiem identiskiem noziedzīgiem nodarījumiem, kas paveikti Daugavpilī, Jelgavā un Bauskā.

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes informācija

Sniega nasta augus padarījusi neglitus

Ziemā laikstākļi spēj sabojāt augus. Tā ir arī šogad, kad smagā sniega nasta izšķobījusi kociņus, dzīvžogus.

Kailsēkļu piesiešana

Kailsēkļi ir vairāk pakļauti sniega bojājumiem nekā lapkoki un krūmi, jo sniegs pielīp pie to plašās lapotnes. Sākumā sniega masa nav pārāk liela, tomēr ar laiku sniegs sasilst un kļūst blīvāks. Ja pēc tam uzsnieg jauna sniega kārtā, zari tiek liekti uz āru un uz leju. Tas īpaši bojā kailsēkļus, kuriem ir koniska vai piramidāla forma.

Vietās, kur sniega bojājumu ir daudz, ieteicams ārējos zarus piesiet pie stumbra ar stieplēm, lai tie noturētos taisni un tajos nesakrātos sniegs. Pat ja bojājums jau ir radies, ir vērts atliekušos zarus piesiet. Nogrīziet bojātos zarus, izveidojot glītu griezumam. Tomēr kailsēklis savu formu pilnībā neatgūs, lai gan zari tam nedaudz sakuplos.

Mazāku augu aizsardzība

Maziem augiem sniega radītā izolācija nāk par labu. Lai gan zem sniega temperatūra ir zema, tomēr tā nekad nav tik mainīga kā vīrs sniega segas. To nevajadzētu no augiem nopurināt, tomēr, ja sniegs augus sāk bojāt, tas jādara. Piemēram, augiem var uzlikt īpaši izveidotu koka kastī vai otrādi apgrieztu puķu podu, vīrs uzlikt smagumu.

Pareizi veidots dzīvžogs

Ja dzīvžogs ir apgriezts tā, ka tā pamatne ir platāka par augšdaļu, sniegs virs dzīvžoga nekrāsies. Rajonos, kur parasti ir daudz sniega, dzīvžoga augšdaļai jābūt smailai.

Kā rodas sala bojājumi

Lielu daļu postījumu rada tieši sals. Augiem īpaši bīstama ir audu sasaldāšana un atkušana. Kad auga šūnsula šūnās sasilst, palielinās to tilpums un šūnāpvalki var tikt bojāti (līdzīgi, kā caurulē sasalis ūdens saplēš cauruli). Rezultātā var iet bojā liela daļa stumbra vai pat viss augšs. Sala radītu bojājumu pazīmes ir, piemēram, audu nomelšanās vai sadalīšanās.

Sals visbiežāk bojā pusnobriedušus augus, nesen iestādītus augus, kā arī augu mikstās daļas, ziedpumpurus, jaunus dzinumus. Tomēr sals spēj bojāt arī salcietīgus augus. Tāpat sals bieži bojā arī traukos audzētu augu saknes, kā arī izraisa koku mizas plaisāšanu.

Slapja augsne var iznīcināt

Daudzi augi, īpaši tie, kas cēlušies Vidusjūras reģionā, kā arī tie, kuriem ir sidrabainas lapas, bieži cieš nevis no ziemas sala, bet gan no pārmerīga mitruma ziemā. Tāpēc jācenšas darīt visu, lai uzlabotu augsnes drenāžu. Tas gan bija jādara jau tad, kad stādījāt. Visā apkārtnē augsne jāiestrādā rupja smilts, grants vai daudz organiskā mēslojuma, bet augu stādāmās bedres pamatā vēl papildus jāieber grants.

Saplaisājusi koku miza

Saplaisājusi vai pārsprāgusi koku miza rodas apgabalos, kur ir ļoti aukstas naktis un saulaini rīti. Dažreiz var pat dzirdēt, kā plaisā koka miza.

Šāda veida bojājumi rodas kokiem un krūmiem, kuriem ir īpaši bieza miza. Tas visbiežāk notiek tad, ja koku stumbri ar sasalušiem un tos apspīd rīta saule, izraisot strauju atkušānu. Vienīgais veids, kā jūs varat palīdzēt kokiem, ir iestādīt pie tiem krūmus, kas pasargā no sala un saules stariem.

Ja bojājumi ir radušies, neaiztieciet tos, jo, visticamāk, koki paši spēs plaisas aizdziedēt.

SLUDINĀJUMI, LĪDZJŪTĪBA

Aicinām darbā
MEHANIZATORU
darbam Riebiņos.
Pieteikties pa telefonu 29117076.

LPKS "Baltic Meat Standard"
iepērk liellopus, jaunlopus.
Sver uz elektroniskajiem svariem.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 63354097. Mob. tālr. 20250289.

Kreditēšana pret
nekustamā īpašuma ķīlu.
Tālr. 25441183, 28609904.

Sertificēts pieredzējis ārsts.
Mugurkaula, locītavu un
iekšķīgo slimību ātra,
kvalitatīva ārstēšana.
Tālr. 26728477.

SIA AIBI iepērk liellopus,
jaunlopus, aitas, zirgus, cūkas.
Labas cenas. Samaksa tūlītēja.
Tālr. 26142514, 20238990.

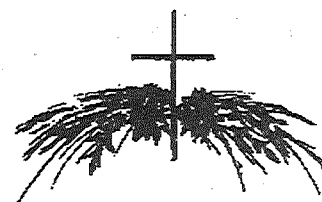
SIA "LATVIJAS GAĻA"
iepērk liellopus,
jaunlopus.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 28761515.

SIA «SENLEJAS» iepērk
liellopus, jaunlopus, piena teļus.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 65322454, 26190124,
26604491.

Dažādi

Meklē audēju (grīdas celiņu aušanai). Tālr. 22025805.

SIA Latvian Meat iepērk
liellopus, jaunlopus.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 29464321.

Kad došos beidzamā gaitā,
Es lūgšu vispēdējo,
Lai upes, pļavas un meži
Man līdzī nāk vedējos.
Izsakām visdziļāko līdzjūtību
Jāņa GRIBUŠKĀS tuviniekiem,
viņu mūžībā pavadot.
Djubini

INTERESANTI

Ko cilvēkam derētu paņemt no ziloņa, ko — no sienāža?

Trīs amerikāņu zinātnieki nolēma pafantazēt un noskaidrot, kādas izmaiņas būtu vajadzīgas cilvēka organisma konstrukcijā, lai daudzkārt palielinātos tā iespēju robežas. Viņi atsaucā atmiņā visus evolūcijas posmus un no mūsu mazākajiem brāļiem aizņēmās pašas piemērotākās detaļas.

No pērtiķa

Daudzas mūsu problēmas ir saistītas ar to, ka staigājām uz divām kājām. Šis taisnās staigāšanas dēļ mugurkauls tiek pakļauts pārāk lielai vertikālai slodzei. Tāpēc diski jāpataisa biežāki, bet ķermeņa augšdaļa jānoliec tuvāk zemei, lai slodze mugurkaulam mazinātos. Īsāk sakot, cilvēkam jāstaigā, nedaudz saliecoties. Bet, lai seja turpinātu skatīties taisni uz priekšu, kaklu vajadzēs izlikt nedaudz uz augšu. Piedevām vajadzētu smagākus un izturīgākus kakla skriemeļus. Cilvēki, kurus nomoka kakla osteohondroze, šo ideju noteikti novērtētu.

No simtkāja

Vēnu varikoze ir ļoti nopietna problēma. Kāpēc tā rodas? Tāpēc, ka pakāpeniski vājāki kļūst vārstuļi, kuru uzdevums ir dzīt asinis uz augšu, uz sirdi, un nepieļaut asins nogulsnešanos kājās. Ja būtu vairāk vārstuļi, varikozes problēma izzustu.

No ziloņa

Līdz ar gadiem muskuļi zaudē spēku un atrofējas. Futūristi piedāvā uzraudzēt muskuļu masu, lai spēka zudums ritētu lēnāk. Turklāt muskuļu masas palielināšanās palielinās arī slodzi kauliem, kas savukārt palēninās kalcija zudumu tajos. Ja muskuļi radīs elastīgu spilvenu ap kauliem, samazināsies to lūzumu risks. Bet elastīga vēdera muskuļu sienīņa novērsīs nabas trūces iespējamību, kas ir diezgan bieža parādība veciem ļaudīm.

No dinosaura

Lai nepieļautu trūci un aizsargātu vēdera dobuma orgānus, nebūtu par ļaunu palielināt ribu skaitu.

No sienāža

Derētu padomāt, kā cilvēku atbrīvot no ceļa locītavas blūdiņas, kas tik bieži tiek traumēta kritiena vai sasituma gadījumā. Bet, ja piedevām vēl palielinātu skrimšļa starpslāni, locītava kalpotu ilgāk, un ļoti daudziem nevajadzētu nopūlēties ar artrozes ārstēšanu.

No antilopes

Nav nekāds noslēpums, ka ar gadiem dzirde pasliktinās, turklāt auss mehānisms ir sarežģīts, tāpēc labāk iedot cilvēkam lielāku auss gliemežnicu. Turklāt

tādu, kuru var pagriezt skaņas avota virzienā.

No kalmāra

Arī acīm, kas nenoliedzami ir aprbrīnāms evolūcijas veidojums, tomēr ir savi trūkumi. Redzes nervs tiklences gaismas jutīgajām šūnām ir pieslēgts nevis acs dibenam, bet virspusei. Reizēm tas veicina tiklences atdalīšanos, un redze tiek zaudēta. Ja redzes nervus piestiprinātu acs dibenam, tas nostiprinātu tiklences gaismu uztverošo slāni. Tā acs ir veidota kalmāram, un vēl nevienam nekad nav izdevies izzvejot kalmāru, kam būtu problēmas ar acs tileni.

No žirafes

Runājot par galvu, derētu novērst vēl vienu trūkumu. Cilvēkam ieeja barības vadā un ieeja trahejā izvietotas pārāk tuvu viena otrai. Ar gadiem muskuļi pavājinās, un cilvēkam arvien biežāk rodas risks aizrties. Tāpēc traheju varētu pagarināt uz augšu, tuvāk degunam, bet barība varētu mierīgi slidēt gar tās sāniem.

Pēc zinātnieku atzinuma, šādi uzlabots cilvēks mierīgi varētu nodzīvot vismaz 200 gadus. Tikai viena lieta — interesanti, kā gan viņš izskatītos?..

Eliksīrs laimīgām dienām vecumā

✓ Kas grib saglabāt veselību, tam piesardzīgi jāizturas pret emocijām: prieku, nemieru, naidu un bailēm. Saprātīgam cilvēkam vienmēr ir jāsaprot, ka labāk ir dzīvot mierīgi, nekā dzīvot ar stresu. Gan mīļais prieks, gan satraukums, gan dusmas, gan bailes grauj veselību.

✓ Nesakiet, ka ar kādu var notikt kaut kas nepatīkams, — pateiktais bieži vien piepildās.

✓ «Septiņdesmit gadu vecums liek diendienā sevi manīt,» rakstīja Žoržs Simenons, «taču, lai cik tas būtu paradoksāli, es vēl nekad tā neesmu izjutis prieku par dzīvi. Kad biju jauns, un viss man šķita pa spēkam, es brīnījās, kā vārgie vecūki, ko pamanīju māju logos, un pavecās sievietes, kuras tikko vilka pa trotuāru savas pietūkušās kājas, var samierināties ar šādu dzīvi.

Tagad, es, šķiet, viņus saprotu. Kad es, kā man likās, dzīvoju spraižu dzīvi, man nepietika laika novērtēt tos mazos priekus, no kuriem sastāv dzīve. Bet nu, skatīdams tos un zinādams, kurā stundā

šos priekus saņēmu, es gaidu tos tikpat nepacietīgi kā savulaik satikšanos ar mīļāko. Šie mirkļi ir tik labi, tik tikami, ka dzīve man patlaban liekas saturīgāka nekā četrdesmit vai trīsdesmit gadu vecumā. Agrāk es to noriju nesakošājis, bet tagad — degustēju bez steigas.»

✓ Pusmūža cilvēks ir uzkrājis lielu daudzumu informācijas. Viņš kļūst elastīgs, diplomātisks, dzīvesgudrs, sirdsgudrs, ir ieguvis kolosālu dzīves pieredzi, profesionālismu. Amerikas Savienotajās Valstīs vadošos amatos strādā pusmūža cilvēki. «Mūs vada veci,» saka amerikāņi. Tagad Francijā gados vecos speciālistus aicina darbot par labu samaksu, jo uzskata, ka viņu pieredze un zināšanas ir ļoti vērtīgas. Tik tiešām — labākie ārsti, inženieri, pedagogi, zinātnieki, politiķi un finansisti ir cilvēki jau gados.

✓ Veciem cilvēkiem vajag valkāt skaistas drānas, baudīt labu ēdienu, klausīties mūziku, satīties ar draugiem un radniekiem, skatīties televīziju, lasīt grāmatas.

No interneta